

18 სექტემბერი, 2017

ორგანიზაცია, №8 (2210)

თაობა, რომელიც თალს უნივერსიტეტი
შემოგრავს, ისტორიული პოვორები

ରୋହତ୍ସମ୍ପଦ ମାନ୍ୟମାନ୍ୟ କରିବାର ପାଇଁ

■ პირველი არჩევანის მიხედვით, ერთ ადგილზე ყველაზე მაღალი კონკურსი თსუ-ში მოსახვედრად დაფიქსირდა

33.5

ଶୁକ୍ରାତ୍ମାଯାତ୍ରା
ମାଶପଦାବିତ ଯ୍ୟାମାନୀ
ମାତ୍ରାଲ୍ୟକୁବିତିବିଜ୍ଞାଯା
ସ୍ତୋତ୍ରାନ୍ତର ମାନିଥ
ରହିବା ତତ୍ତ୍ଵ-ଧର
ବିବିରିତିକୁ

33.5

თსუ-ის ეკონომიკური
განათლების უნივერსიტეტი
ერთიანი ეროვნული
გამოცდების სამინისტრო
აზიანებული სამინისტრო
კავშირის 29
სკოლის მიერ გრძელდება

23 16

ବୋଲାରିଡ଼

- აკადემიური კონკურსებისთვის ახალი კრიტერიუმები წესრიგზა

3. 6-7

ახალი ინიციატივებსა
და სიახლეებზე თსუ-
ის ფაკულტეტების
დეკანები გვესაუბრე-
ბიან

33. 8-10

■ ტრადიციული
მრავალფეროვნება
ქართული კოფის
სიმდიდრისა –
როლანდ
თოფჩიშვილის
ახალი წიგნი
თაროზე

33. 11

■ სპორტსმენთა ცხელი ზაფხული და გამარჯვებულთა ცივი გონება

୧ ନିର୍ମାଣକାରୀଙ୍କ
ଶୁଭାବ୍ୟାଳ „ନେଟ୍-୩୯୯୮୦୧
ଲାଇସେନ୍ସ୍
ପାତ୍ରକାରୀଙ୍କରୀବାବୁ ରାଜୁ,
କାଶାବ ଶକ୍ତିକାରୀଙ୍କାରୀ
କାହାରେଣ୍ଟ୍
ମାନ୍ୟାବ୍ୟାଳଟ୍
କ୍ଷେତ୍ରବିଭାଗୀ
ପ୍ରକାଶକାରୀଙ୍କ

କୁଳିଲ୍ଲାମାନ୍ଦୀର ମାନ୍ଦୀର
ଶର୍ମିତପାଇୟାନ୍ଦୀର୍ 95
ଫୋନ୍ ଦିଃ ୧୨୫୩୩୬୦୯୦
ମିଡିକ୍ସର୍ସିଙ୍ଗ ଫର୍ମନ୍‌ସିଙ୍ଗ-
୨୫୧୮ ପାଇୟାନ୍ଦୀର୍

33. 16

ახალი სასწავლო წელი – საკითხოების დაგენერირება

გვესაუბრება თუ-ის რეპტოლი გიორგი ბართვაშვილი

კიდევ ერთი სიახლე, რომელიც უახლოეს პერიოდში განხორციელდება, სადისერტაციო წაშრომების შეფასების სისტემის ცვლილებაა, რაც მნიშვნელოვნად აამაღლებს სადისერტაციო წაშრომების ხარისხს და გამორიცხავს პლაგიატის არსებობას.

დისერტაციის დაცვისთვის შეიქმნება სადისერტაციო საბჭო, რომელშიც უნივერსიტეტის წარმომადგენლებთან ერთად ვარე რეფერირების პრინციპთ მონიტორინგი იწარჩინ აუკისძის სხვა

კით ამ კონფერენციაზე დაგოხვა სხვა
სპეციალისტები და. საბჭოს გადაწყვეტ-
ტილებას შეისწავლის საუნივერსიტე-
ტო სადისერტაციო კომისია. ამ ახალ
სტრუქტურას ერთგვარი ფილტრის
ფუნქციაც ექნება. კომისიაში ფაკულ-
ტეტების და სამეცნიერო-კვლევითი
ინსტიტუტების წარმომადგენლებთან
ერთად იმუშავებს ტექნიკური ჯგუფი,
რომელიც კომისიას პლაგიატის და
სხვა მნიშვნელოვანი დეტალების შეს-
წავლაში დაეხმარება.

An architectural rendering of a modern four-story apartment building. The building features a light-colored facade with vertical grey panels. It has multiple balconies with dark railings. The ground floor includes a large entrance area with a ramp and some outdoor seating. The building is set against a clear sky with some trees in the foreground.

ახალი საერთო საცხოვრებელი ლისტები

ში. პროგრამის ფარგლებში მომზად-დებიან ევროპული ლიტერატურის მკლევრები, რომლებიც შეძლებენ სხვადასხვა ეპოქაში, სხვადასხვა კულ-ტურისა და ცივილიზაციის ფარგლებში სხვადასხვა უანრისა და ენაზე შექმნი-ლი ლიტერატურული ნაწარმოებების კვლევას ფრანგულ ენაზე, კომპარატი-ვისტული და ინტერდისციბლინური მე-თოდების გამოყენებით.

გათვალისწინებით შეაჭამებს შედევებს და მიღებს საბოლოო გადაწყვეტილებას თითოეულ კანდიდატზე. ეს საკითხი საჯარო განხილვის სივრცეში გადადის და კველას შეეძლება საჯარო განხილვაში მონაწილეობა.

ამ პროცესში მონაწილეობას მიიღებს არაერთი მხარე, მათ შორის, რასაკვირველია, სტუდენტებსაც ექნებათ თავისი ხმა. ამუშავდება გარე რეფერირების მექანიზმიც. ამ სიახლეების შესახებ მალე შეიტყობს საუნივერსიტეტო საზოგადოება.

პროფესორები
ახალი
პრიტერიუმებით
შეიძლებან

– ახალი პროფესორების შერჩევა,
რასაც ჩემ აკადემიურ კონკურსებს
ვეძახით, გადაის ახალ რელსებზე. ამ
მიმართულებით ბევრი სიახლე ვვერცე-
ბა, რომელიც დაკავშირებულია ლია,
გამჭვირვალე პროცესთან. აკადემიუ-
რი პერსონალის შესარჩევად ახალი
კრიტერიუმები 2018 წლის 1 იანვრიდან
ამოქმედდება.

ԾԱՐԵՎԻՇ ԾԱԳՈՆԵՄԱՐԵՒՔԱՏԱՆ ԾԱԿԱՎՑՈՒԹՈՒԹՅՈՒՆ ԿՐՈՒՑԼԵԹԵՑ ԺԵՂՈՎՐԴՈՒՄ

შეთავაზება იმ
სტუდენტებისთვის,
ვინც ვერ მოხვდა,
ამჟარად, თსუ-ში

– წელს 67 საბაკალავრო პროგრამა გამოცხადდა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში. ძალიან ბევრმა ახალგაზრდამ მოინდოომა ჩვენი უნივერსიტეტის სტუდენტობა – აბიტურიენტებმა შემოხატეს თსუ და ეს იყო 7700 განაცხადი, ვინც პირველი არჩევანი შეაჩერა თსუ-ზე. სამწუხაროდ, ჩვენ შევძელით მხოლოდ 3500 სტუდენტის მიღება, ამ ჯერზე, თუმცადა იმ სტუდენტებს ვინც ვერ გახდნენ უნივერსიტეტელები ბევრი საშუალება ექნება – გაუმჯობესონთა თავიანთი კვალიფიკაცია და მობილობის გზით გადმოიდენნ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში. ჩვენი კარი ლია არის მათვების, ვისაც აქვთ მაღლალი კომპეტენცია და კვალიფიკაცია როგორც ყოველთვის.

მთავარი მიზანია,
რომ ახალგაზრდები
დაპროცესი
მეცნიერებაში

- გვინდა, რომ გავაუმჯობესოთ ჩვენი პოზიციები საერთაშორისო რეიტინგის გებში, მაგრამ მხოლოდ ეს არ არის ჩვენი მიზანი. მთავარი მიზანია, რომ ახალგაზრდები დაბრუნდენ მეცნიერებაში, რომ მეცნიერებას ახალი იმპულსები მიეცეს... ამისთვისაც ძალიან ბეჭრი რამ გაკეთდა, მათ შორის არის ძალიან საინტერესო თანამშრომლობა ე.წ. კოტუტელის ფარგლებში, როდესაც ერთობლივი კვალიფიკაციები, ერთობლივი ხარისხები ენიჭებათ სადოქტორო თუ სამაგისტრო საფეხურის სტუდენტებს; მნიშვნელოვანია იული-ნის ცენტრთან ურთიერთობა; აღსა-

„კოტუტელის“
ფარგლებები
რამდენიმე ახალი
ერთობლივი
საზოგადოებრ
პროგრამა
ამონიადდინა

– თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში რამდენიმე ახალი ერთობლივი სადოქტორო პროგრამა ამოქმედდება „კოტუტელის“ ფარგლებში (როდესაც ერთობლივი კვალიფიკაციები და ხარისხები ენიჭებათ სადოქტორო და სამაგისტრო საფეხურების სტუდენტებს). მათ შორის სადოქტორო პროგრამა ურგანისტიკაში ლისაბორნის და დელფის უნივერსიტეტებთან ერთად ხორციელდება. სადოქტორო პროგრამა შექმნილია TEMPUS RETHINKE პროექტის ფარგლებში და ემსახურება სამეცნიერო კადრების მომზადებას ურგანისტიკაში, რისი შესაძლებლობაც საქართველოში დღემდე არ არსებობდა; ასევე, განახლებული სადოქტორო პროგრამა ბოლობის უნივერსიტეტთან ერთად ევროპულ ლიტერატურა-

A black and white photograph showing two male students in a laboratory setting. They are both wearing light-colored lab coats over dark shirts and safety glasses. The student on the left is leaning forward, focused on something on the bench. The student on the right is also looking down at the work area. In the background, there are large windows, a balance scale on a stand, and other pieces of laboratory equipment. Another student is visible in the distance near a counter.

თსუ-ის გალალერეიტინგული პირველკარსელი

ao-5 83-016

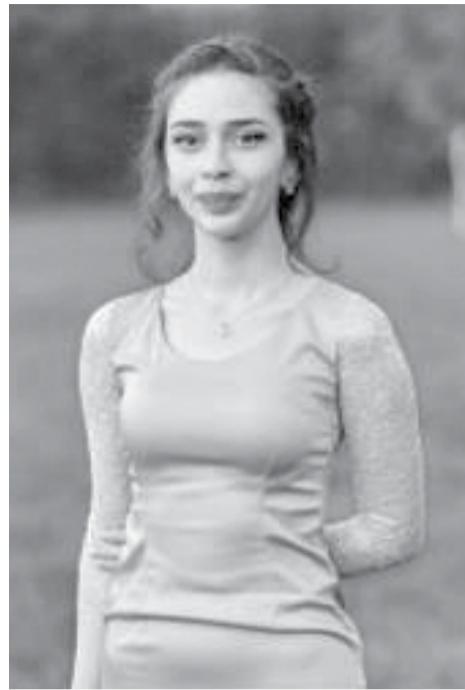

ლიკა ხუციგერიძე სოციალურ და
პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტე-
ტიობან

„როგორც კი გადავწევიტე, რომ სა-
ერთაშორისო ურთიერთობებზე უნდა
ჩამებარებინა, არჩევანი მაშინვე თსუ-
ზე შევაჩერე“, – ამბობს თსუ-ის სოცი-
ალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა
ფაკულტეტის ყველაზე მაღალრეიტინ-
გული პირველკურსელი ლიკა ხუციბე-
რიძე. ის ინფორმირებულია სწავლების
სტრუქტურის, ლექტორების, წარმატე-
ბულის სტუდენტების, გაცვლითი პროგ-
რამებისა და სხვადასხვა ქვეყნების
უნივერსიტეტებთან მჭიდრო ურთიერ-
თობის შესახებ და ფიქრობს, რომ სწო-
რი არჩევანი გააკეთა და მოლოდინი
ეფექტური და საინტერესო სწავლის
შესახებ გაუმართოდება.

მისთვის დიდი პასუხისმგებლობაა ფაკულტეტზე ყველაზე რეიტინგულ სტუდენტად ყოფნა. „ძალიან მაგარი შეგრძნება. სასიამოვნო მოულიდნელობასთან, გაკვირვებასა და სიხარულთან ერთად ეს კმაყოფილებაცაა, თითქოს არა სხვას, არამედ შენს თავს დაუმტკიცა, რომ შრომა ფასტება“.

და უსრულებულებებს არწმუნებს, რომ
წინ ძალიან კარგი წელი ელით. მოუ-
წოდებს არ ინერვიულონ, სწორად შეა-
ფასონ თავიანთი შესაძლებლობები და
გააკეთონ სწორი არჩევანი – გამოცდას
შეხედონ არა როგორც „ჩასაფრებულ
განსაკდელს“, არამედ როგორც ახალ
შესაძლებლობას და ერთ-ერთ მარტივ
ამოცანას, რომელსაც აუცილებლად
შეასრულებენ მიზნების მისაღწევად.

თამარ ტაბათაძე მედიცინის ფაკულ-
ტურითან

უნიკალურობაზე მეტყველებს. მიმაჩინია, რომ თსუ მომცემს იმ ცოდნასა და გამოცდილებას, რომელიც დამეხმარება ჩემი მიზნების მიღწევაში. რა თქმა უნდა, სასიამოვნია, როდესაც ფაკულტეტზე ყველაზე რეინტინგული სტუდენტი ხარ. ეს მეტ პასუხისმგებლობას ძალის რეგისტრებს და მოტივაციას მიმალებს.

სოფიო პოლიტექნიკური უნივერსიტეტის მეცნიერებათა ფაკულტეტის
ტითან

ქათევან არჩევაპი იურიდიული ფაკულტეტიდან

უნივერსიტეტის არჩევაზე არც მიღიქრია, რადგან ზუსტად ვიცოდი, თუ სამართალს ავირჩევდი, აუცილებლად აქ უნდა მესწავლა. საინტერესო სტუდენტური ცხოვრების მოლლოდინი მაქვს და მჯერა, რომ უნივერსიტეტი ამას უზრუნველყოფს. იმედი მაქვს, ბევრ მნიშვნელოვან პროექტში მივიღებ მონაწილეობას და მოვახერხებ ჩემი უნარების რეალიზებას. იყო თსუ-ს სტუდენტი – ეს დიდი პასუხისმგებლობაა, თუმცა პასუხისმგებლობა იორმაგდება, როცა კველაზე მაგარი ფაკულტეტის კველაზე რეიტინგული სტუდენტი გვივია. ეს ჩემთვის დიდი მოტივაციაა და ამავდროულად სტიმული იმისა, რომ მეტი მოვიწოდო საუთარი თავისაც.

მოვითხოვო საკუთარი თავისგან.
მომავალ აბიტურიენტებს ვეტუო-
დი, რომ მიზნების მისაღწევად დიდი
შრომა მოუწევთ. მაგრამ სასურველი
შედეგის ნახვა ამად ნამდვილად ღირს.
ეს არა მარტო თქვენი, არამედ ცველა
იმ ადამიანის წარმატებაა, ვისაც თქვე-
ნი სჯეროდა და ამ შედეგში მცირედი
წლილი მაინც შეიტანა. თუმცა ცველა-
ფერი მხოლოდ თქვენზეა დამოკიდებული,
ვინაიდან თავად ქმნით საკუთარ
მომავალს და თქვენი შედეგები პირდა-
პირპოპორციულია იმისა, რასაც გა-
აკეთებთ არა მარტო ბოლო ერთი ან
ორი, არამედ მთელი თორმეტი წლის
მანძილზე. მერწმუნეთ, თქვენი შრომა
ნამდვილად დაუსადგო!

აკადემიური პორტალის განვითარების შემთხვევაში

ესი ტორაპი

ური პერსონალთან უკვე გაიმართა.
შეხვედრაზე მიღწეულ იქნა კონსენსუსი
იმის თაობაზე, რომ აკადემიურ კონკურ-
სებზე აპლიკანტის შეფასება მოხდება
ორი კომპონენტის ბაზაზე: 1. აპლი-
კანტის საკვალიფიკაციო მონაცემები;
2. საჯარო პრეზენტაცია. ყველა სხვა
კომპონენტი ეჭვემდებარება განხილ-
ვას. კომისია მზადაა მოუსმინოს ყველა
არგუმენტირებულ შენიშვნას და საჭი-
როების შემთხვევაში გაითვალისწინოს
დასაბუთებული მოსაზრებები, რისთვი-
საც მოუწოდებს აკადემიურ პერსონალს,
დაუკავშირდონენ ელექტრონულ ფოსტა-
ზე: info@tsu.ge.

მიხეილ ჩხერიძე

- ბატონი მიხეილი, როდიდან დადგა
დღის წესრიგში აკადემიური კონკურ-
სებისთვის ახალი წესების შემოღება?

– თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აკადემიურმა საბჭომ განი-

ხილა ეს საკითხი და გადაწყვდა, რომ კონკურსების უფრო ობიექტურად, სამართლიანად და გამჭვირვალედ ჩატარებისთვის აუცილებელი იყო კროტერიუმების შეცვლა. ასევე გადაწყვდა, რომ აკადემიური პერსონალის კვალიფიკაცია გაზომვადი მაჩვენებლებით უნდა შეფასდეს. ამის შემდეგ შეიქმნა სამუშაო კგუფი, რომელმაც სხვადასხვა ტიპის კონსულტაციის შედეგად შეიმუშავა აკადემიური კონკურსების ახალი კრიტერიუმების სამუშაო დოკუმენტი. ახლა მიმდინარეობს მისი საჯარო განხილვა. პირველი შეხვედრა 13 სექტემბერს გაიმართა და შევთანხმდით ორ მთავარ, პრინციპულ საკითხზე: კვალიფიკაციის შემოწმება მოხდება რაოდენობრივი, გაზომვადი მაჩვენებლების და საჯარო პრეზენტაციის მიხევით.

სა-6 გვ-დან

კალეგიური კონკურსებისთვის ახალი კრიტიკიუმის წარდაგი

ამ პროექტის საჯარო განხილვისთვის წინ 3 თებე გამაჟეს. ამ ხნის განმავლობაში ცენტრული დარღვევის სპეციფიკია. მთავრია, რომ არ დაირღვეს გაზომვადობის პრინციპი.

რაც შეეხება ნაშრომის ხარისხს – ის ფაქტი, რომ მასალა გამოქვეყნებულია იმპაქტ-ფაქტორიან ან რეფერირებად უზრუნველყო, ნიშანავს, რომ ნაშრომის ხარისხი უცავ შემოქმებულია და თუ ჩვენ ამას დაფთვლით, ეს ნიშანავს, რომ ხარისხიც გადაუცანილი იქნება რიცხობრივ მაჩვენებელი. ვარაუდობთ, რომ ეს დოკუმენტი ახალი წლიდან ამოქმედდება.

**ჩვენ წლების 606 ბეჭ-
რი კარგი საცილის-
ტი დაკარგეთ და
დღეს ისტორია კონკუ-
რენტ უნივერსიტეტებ-
ში მომავალი და მომავა-
ლი საკონკურსო, და-
რღვების სამართლიანობაში. რაც
შეეხება კონკურსის დამატებითი მიღება რიცხობრივ მაჩვენებელი და მომავალი საკარო იქნება.**

თუ რომელი პუნქტი სხვა რომელი კრიტერიუმით ჩანაცვლდეს, რომ გავითვალისწინოთ დარღვევის სპეციფიკია. მთავრია, რომ არ დაირღვეს გაზომვადობის პრინციპი.

რაც შეეხება ნაშრომის ხარისხს – ის ფაქტი, რომ მასალა გამოქვეყნებულია იმპაქტ-ფაქტორიან ან რეფერირებად უზრუნველყო, ნიშანავს, რომ ნაშრომის ხარისხი უცავ შემოქმებულია და თუ ჩვენ ამას დაფთვლით, ეს ნიშანავს, რომ ხარისხიც გადაუცანილი იქნება რიცხობრივ მაჩვენებელები.

მთავარი ჩვენთვის არის ის, რომ საკონკურსო კომისიას არ დარჩეს ადგილი სუბიექტური გადაწვეტილებების მიღებისთვის. ჩვენ არ ვამტკიცებთ, რომ ცენტრული პრობლემურია, მაგრამ არც მატერიალურია უნდა იქნას გამართვილი, რათა ცენტრული დარღვებულების კონკურსის სამართლიანობაში. რაც შეეხება კონკურსის დაკომპლექტების დამუშაობის პრინციპს, ამის გათვალისწინება უცავ მეორე ეტაპზე დაწყება და ის პრიცესიც საჯარო იქნება.

**– აკადემიური პერსონალის ნაწილს
მიაჩინა, რომ კრიტერიუმების შეფასე-
ბის მინიმალური ზღვარი ძნელად და-
საძლებია...**

– კიდევ ერთხელ ვიმეორებ – ჩვენ შევთანხმდით ორ მთავარ პრინციპში – კრიტერიუმების გაზომვადობასა და საჯარო პრეზენტაციის აუცილებლობაში, დანარჩენ საკონკურსო, იქნება ეს ჩანაცლების პრინციპი, რომელზეც ზომოთ ვისაუბრე, მინიმალური ზღვარი, დარგის სპეციფიკის გათვალისწინება და ა.შ. დოკუმენტის საჯარო განხილვის პერიოდში შეკერდება. ჩვენ ცენტრული სამართლების მონიტორი, რომელზეც ზომოთ ვისაუბრე, მინიმალური ზღვარი, დარგის სპეციფიკის გათვალისწინება და ა.შ. დოკუმენტის საჯარო განხილვის პერიოდში შეკერდება. ჩვენ ცენტრული სამართლების მონიტორი, რომელიც ჩვენს მოვისმენთ.

**– თუ ბევრი ადამიანი ვერ გადალა-
ხავს მინიმალურ ზღვარს, რას ვა-
შვებით ამდენ ლუქტიას და სეკინარს?**

– არ ვფიქრობ, რომ ამის აღარბობა მაღალია. კონკურსანტებს შორის შეირჩევა ღირსეული და ვაკანსიებს დაიკავებენ პრიფერისონალები, მათ შორის, შესაძლოა, სხვა უნივერსიტეტებიდანაც. ჩვენ წლების წინ ბევრი კარგი სპეციალისტი დაეცარგეთ და დღეს ისინი კონკურსებზე უნივერსიტეტებში მუშაობები, თუმცა აქვთ სურვილი, დაბრუნდნენ. როცა ისინი დაინახავენ, რომ კონკურსი გამჭვირვალე და ობიექტურია, შემოიტანენ საბუთებს ამ კონკურსში.

მთავარია მთელმა საზოგადოებამ იღწეულობს, და ეს რწმენა უნდა იქნას რეალობაზე დაფუძნებული, რომ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში კონკურსები ტარდება ბაზებით და ამ კონფერენციის სახელმწიფო უნივერსიტეტში გადაწვეტილება, ამის გამოყენებული და ეკადრება ჩვენს უნივერსიტეტს.

**გვესაუბრება პროცესში მონაცე-
პროცესორი, სოციოლოგი
იაგო კაზაკაზიშვილი:**

– ბატონო იაგო, რა პრინციპით შე-
ირჩა ახალი აკადემიური კონკურსის კრიტერიუმები და რამდენად შევუწყების იგი ხელს კონკურსების ობიექტუ-
რად ჩატარებას?

– პროფესორის კვალიფიკაცია, ვინც უნივერსიტეტის აკადემიურ სივრცეში საქმიანობს, ექვემდებარება შეფასებას, ანუ, სხვაგარად რომ ვთქვათ, კვალიფიკაცია არის გაზომვადი გარკვეული კრიტერიუმებისა და ამ კრიტერიუმებისთვის მინიჭებული ქულების.

თუ ჩვენ ადამიანის კვალიფიკაცია კონკურსული დათვლადი მაჩვენებლებით არ შევაფასეთ, მაშინ კომისიის შემადგენლობის მხრიდან ყოველთვის და სუბიექტური გადაწვეტილებების მიღების სიგრძე. ახალი წესით კვალიფიკაციის შეფასებისას კომისიის წევრი არ არის მთავარი ფიგურა, მთავარია გაწერილი და ამ კრიტერიუმების და კომისიის წევრის შემადგენლობის შეფასების და აფასებს სიგრძე.

თუ ჩვენ ადამიანის კვალიფიკაცია კონკურსული დათვლადი მაჩვენებლებით არ შევაფასეთ, მაშინ კომისიის შემადგენლობის მხრიდან ყოველთვის და სუბიექტური გადაწვეტილებების მიღების სიგრძე. ახალი წესით კვალიფიკაციის შეფასებისას კომისიის წევრი არ არის მთავარი ფიგურა, მთავარია გაწერილი და ამ კრიტერიუმების და კომისიის წევრის შემადგენლობის შეფასების და აფასებს სიგრძე.

ამ კრიტერიუმებში დადგენილია თითოეული კრიტერიუმის წონა ერთმანეთთან მიმართებაში და ის მინიმალური სტანდარტი, რომელსაც უნდა აკმაყოფილებოს პრიცესის შესაბამისობის შემოქმება ევალება.

იაგო კაზაკაზიშვილი

როცა საუბარია დათვლად მაჩვენებლებზე, პირველი არგუმენტი, რაც კრიტიკოსისასგან მოდის, ასეთია – რაოდენობაშია საქმე? საქმე არის ხარისხში, რადგან შესაძლოა ვინმეს ჰქონდეს 10 ჰუბლიკაცია და არ ვარგოდეს და პირიქით – ვინმეს ჰქონდეს 1 და ძალიან კარგი სამეცნიერო ნაშრომი. საქმე ისაა, რომ ეს კრიტერიუმები სწორედ ხარისხს ზომას და ამ შენიშვნაზე პასუხით ეს არის. მაგალითად: თუ ჩვენ ვამბირობთ, რომ კვალიფიკაციას განსაზღვრავს გამოქვეყნებული ჰუბლიკაცია, ძალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს იმას, თუ სად არის გამოქვეყნებული ეს ჰუბლიკაცია. თუ ის გამოქვეყნებულია მაღალი გავლენის მქონე საერთაშორისო ურნალში, მაშინ არ არის აუცილებელი, კომისიის წევრებმა წაიკითხონ ეს ჰუბლიკაცია და მისი შინაარსის აკარგი დაადგინონ, რადგან თავისთავად ის ფაქტი, რომ ეს სტატია მოხვდა

იმ სტატუსის მაძიებელი. უნდა გითხრა, რომ საქმარებლი ლოიალური პროფესიონერი უნდა აკმაყოფილებდეს მოთხოვნილი კვალიფიკაციის 70 პროცენტს, ასოციებული პროფესიონერი 60-ს და ასისტენტ-პროფესიონერი 50-ს მანიც.

– უნივერსიტეტის პროფესიული ბიბი-რად აცხადებს, რომ არის შემთხვევები, როცა არასწორად ითვლიან ციტირების ინდექსს. აქედან გამომდინარე, ხომ არ დასჭირდებათ კომისიის წევრებს დამატებითი ინფორმაციით უზრუნველყოფა, თუ როგორ უნდა დაითვა-ლოს ციტირების ინდექსი, ან განსაზღვროს გამოქვეყნებული სტატიის სამუშავების წევრის წინასწორის მქონე უზრუნველობის განსაზღვრა.

– ეს მარტივად გადასაწყვეტი პრობლემაა – Google Scholar-ში შეიცვანთ მონაცემებს და ის გეუბნებათ ციტირების ინდექსის შესახებ. არსებობს დადგენილი წესი და თუ ამის შესახებ კომისიის წევრებმა არ იციან, სავალით შესაძლებელია, მათ წევრები განვითარებული არ იყენებათ ციტირების ინდექსის დათვლა. ასეთივე განმარტება უნდა დაერთოს რეფერირებული უზრუნველების, კონფერენციის საერთა-შორისო სტატუსის ან მაღალი ამავარ-ფაქტურის მქონე უზრუნველობა არ იყენება. ხშირად ხდება ალერგია, ადამიანებს პერიოდი, რომ თუ საქართველოში ჩატარდა კონფერენცია, რომელშიც ერთი ან ორი უცხოელი მეცნიერი მონაცილების, ეს არის საერთაშორისო კონფერენცია. ეს შეცდომაა. ცენტრუნიველი და მაგალითად ისტორიუმის განვითარება და მოხვდა ა.შ.

ხშირად ხდება ალერგია, ადამიანებს პერიოდი, რომ თუ საქართველოში ჩატარდა კონფერენცია, რომელშიც ერთი ან ორი უცხოელი მეცნიერი მონაცილების, ეს არის საერთაშორისო კონფერენცია. ეს შეცდომაა. ცენტრუნიველი და მაგალითად ისტორიუმის განვითარება და მოხვდა ა.შ. ამის შესახებ უნდა იცოდნენ კომისიის წევრებმა და მკაფიო განმარტებები უნდა მიეწოდოს მათ, რაც თავისთავად აგვალორებს შეცდომებს.

– პროცეტულად დიდი ნაწილი შე-
ვიდა ამ ხაფულს აკადემიური პერსონალში ძევებით. ხომ არ გაჩვენდება უსამართლობის განცდა იმ პროფესიული ბიბი-დებით ახალი წევრები

ახალი ინიციატივებსა და სიახლეებზე თუ-ის ფინანსურული მოვლენების დაკანონიზე გვესაუბრის

80-8 83-ლა6

მიუხედავად ასეთი გეგმებისა და
პროექტებისა, ფაქულტეტისთვის კვი-
ლავ გადაუჭრელ პრობლემად რჩება.
სააუდიტორო ინფრასტრუქტურის სა-
კითხი.

სასწავლო ნლის და-
საცილებელი ასეთი ფაქ-
ტის რიცხვი დავდე-
კით: უნივერსიტეტის
|| პროგრამის №048 უ-
დიდობრისა, რომელიც
2007 წლიდან ჩაიწერი-
ოს უნივერსიტეტის სამიერო-
ობაში, ზოგი და საბუ-
ნების მეცნიერებლო
მაც-
ნიერობათა ფაკულ-
ტების მეცნიერებებში,
ეთივისა და პროგრამი-
ალობის ნორმების
სრული იგნორირე-
ბით „საიდეას“ ხალხი
და ლაბორატორიად
გადაკავთას, რითაც
სოციალურ და პო-
ლიტიკურ მაცნიერე-
ბათა ფაკულტების
სასწავლო პროცესის
პარალიზება მოახ-
დინეს! ეს აუდიტო-
რის ფაკულტების-
თვის სტრატეგიული
მნიშვნელობების მფრი-
დი, ერთადერთი
დიდი უაღიაზონია,
რომელიც სრულად
გვპონდა დაზიანოւ-
ლი. ახალი სასწავ-
ლო წლის პერიოდი,
რომელიც არ პირდა-
პილისში გავაკავთ,
დოკადე ვარ მივგი-
ნოდები სტატენტ-
ბისთვის, ულგათ, კუ-
რსაში მოგვიწივს ლექ-
ციების სატარება!

ଓৱে পুলিতে কথা বলো
আবে লেবা সামা গোসতি রো
কুরো গুরু গুরু গুরু
আকে হেলু তা দু

თამარ გავოშიძე, ფსიქოლოგისა და
განათლების მეცნიერებათა ფაკულტეტის
მისამართი:

– 2017-2018 სასწავლო წელს ფსიქოლოგიისა და განათლების მეცნიერება

თა ფაკულტეტი სიახლეებით ხვდება ფაკულტეტის დაარსებიდან უკვე 3 წელი გადის და მის ორივე დეპარტამენტში (ფინქოლოგის და განათლების მეცნიერებათა), დიდი კონკურსია, რომ გორც საბაკალავრო, ასევე სამაგისტრო და სადოქტორო პროგრამაზე წელს, მაგისტრატურაში, 60 ადგილზე 200 განაცხადი იურ, ხოლო დოქტორანტურაში 23 ადგილზე – 40. ფაკულტეტზე ორმა ახალმა სამაგისტრო პროგრამამ გაიარა აკრედიტაცია: იურიდიული ფსიქოლოგია და პოზიტიური ფსიქოლოგია. ორივე ფსიქოლოგიის გამოყენებითი დარგია. იურიდიული ფსიქოლოგია მოთხოვნადი სპეციალობაა როგორც ფსიქოლოგების, ასევე იურისტებისთვის. ბევრი ფსიქოლოგია დასაქმებული ძალვნაზ უწევებებში და მათ კვალიფიკაციის ამაღლება ესაჭიროება ასევე საინტერესო დარგია პოზიტიური ფსიქოლოგია, რომელიც დღეს სრულია ად ახალი გამოყენებითი ფსიქოლოგიის მიმართულებაა მსოფლიოში და ის საქართველოს სამსახურისაც უაღრესად მნიშვნელოვანია. პოზიტიური ფსიქოლოგია ფაკულტეტის იმაზე, თუ როგორ დაეხმაროს პიროვნებას თავისი მიზნების მიღწევაში, წარმატებაში დაცხოვრებით კრამიცვილებაში მისი ძლიერი მხარეების, შესაძლებლობების აღმოჩენით და გამოყენებით.

კიდევ ერთი სიახლე გვაქვს: ფარაონის უძლებელობები და მისი მიზანი უკავშირდება. ცენტრის გაძლიერება ბასთან ერთად, მომასახურების არეალი შეიძლება თსუ-ის მასშტაბით გაიზარდოს. აღნიშნული ცენტრი მნიშვნელოვან როლს შეასრულებს როგორც ჩვენი სტუდენტების ფსიქოკიური ჯანმრთელობის, ასევე მომავალი პრაქტიკის კოსი ფსიქოლოგების გაწვრთნისა და სუპერვიზიის საქმეში. დღისათვის წინასწარი საპილოტე სამუშაო ჩატარდა და სტუდენტთა ჯუფთან, გამოიყენეთ საჭიროებები, თუ რა მიმართულებით სჭობს სერვისების განვითარება და რა ტიპის მომსახურება უნდა დაინერგოს ამ ეტაპზე, უკვე ვიმსჯელებთ ფაკულტეტის ფსიქოლოგიის დეპარტამენტსა და ფაკულტეტის საბჭოზე ცენტრის ლეგიტიმურ ადგილსა და ფუნქციებზე.

ალსანიშვანია ისიც, რომ ფაკულტეტზე შეიქმნა ახალი საერთაშორისო ელექტრონული უზრნალი ფისიქოლოგიაში – „თსუ ფისიქოლოგია“, რაც ხელს შეუწყობს ჩვენი პროფესორების სამეცნიერო საქმიანობის ინტერნაციონალიზაციას. აქტიურად ვმუშაობთ უზრნალის პოპულარიზაციის გაზრდის და გავრცელების მიმართულებით, გვინდა ის იმპაქტ-ფაქტორიანი გავხადოთ სტატიების მიღება უკვე გამოვაცხადეთ სარედაქციო კოლეგიაში ფისიქოლოგიის სხვადასხვა დარგის წარმომადგენერაციის უცხოელი კოლეგებიც არიან.

ახალ სასწავლო წელს დაგეგმილია
სტუდენტთა სამეცნიერო მუშაობის
გაძლიერება და ხელშეწყობა. იმდინ მა-
ქსე, სტუდენტებისა და პროფესორების
ურთიერთთანამშრომლობით ბევრი
საინტერესო ღონისძიება გაიმართება
ფილოლოგისა და განათლების მეცნი-
ერებათა ფაკულტეტზე უკვე მუშაობს
კოლოკვიუმების სერია, სადაც ყველას
როგორც აკადემიურ პერსონალს, ასევე
დოკტორანტსაც შეჯდია გააკეთოს
პრეზენტაცია, წაიკითხოს მოხსენება
დასწრება თავისიუფალია და ეს სივრცე
სასარგებლოა სამეცნიერო დისკუსიი
ების სტიმულირებისთვის. 25 სექტემ-
ბერს დაგეგმილია ფაკულტეტის სამეც-
ნიერო კონფერენცია სამეცნიერო ფეს-
ტივალის ფარგლებში.

დიდი იმედი მაქვს, რომ ახალი სას-
წავლო წელი კიდევ უფრო ნაყოფიერი
და შინაარსიანი იქნება ჩვენი ფაკულ-
ტეტისთვის.

ვაკულტეტთან არსებულ
ეკონომიკის
სართაპორტის
სკოლასთან გაიხსნა
ინგლისურენოვანი
ეკონომიკის
საბაკალავრო პროგრამა

**თეომურაზ ბერიძე, ეკონომიკისა და
ბიზნესის ფაკულტეტის დეკანი:**

- ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტზე 2017-2018 სასწავლო წელს ბაკალავრითატის საგანმანათლებლო პროგრამა რამებზე 596 სტუდენტი ჩაირიცხა. პირველ კურსელთა დიდ ნაწილს ეროვნული გამოცდებზე მაღალი აკადემიური შეფასება აქვს მიღებული.

მიმდინარე სასწავლო წელს სწავლის
ლება განახლებული სასწავლო პროგრა-
მამებით განხორციელდება. წელს,
პირველად, ფაკულტეტთან არსებულ-
ეკონომიკის საერთაშორისო სკოლას-
თან გაიხსნა ინგლისურენოვანი ეკო-
ნომიკის საბაკალავრო პროგრამა, რო-

ფესურული 50 აბიტურიენტი ჩაირიცხა.
ფურულტეტზე მიმდინარე სასწავლო წლის შემოდგომის სემესტრში დაგეგმილია მასშტაბური საერთაშორისო-სამეცნიერო კონფერენცია, სადაც აქტიურ მონაწილეობას მიიღებენ უცხოელი მეცნიერები. ვგვეძავთ უცხოელი პროფესიონელის ვიზიტებს, რომლებიც აკადემიური პერსონალისა და სტუდენტებისთვის წაიკითხავენ ინტენსიურ სალექციო კურსებს. მიმდინარე სასწავლო წელს სამეცნიერო-კულევით საქმიანობა უფრო კოორდინირებული გახდება.

ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტზე აქტუალურია პროფესიული სწავლება. მიმდინარე სასწავლო წელს ფაკულტეტზე კვლავ გაგრძელდება სახელმწიფო მოდულარულ-პროფესიულ პროგრამებზე მსჟღველთა მილება.

აქტიურად წარიმართება მუშაონ ბა სასწავლო-პროფესიული პრაქტიკის მიმართულებითაც. გაგრძელდება სხვადასხვა კურსო და საჯარო სექტურის წარმომადგენლებთან ხელშეკრულებების გაფორმება და ურთიერთობების გაღრმავება, მათანაც თანამშრომლობის ფარგლებში მოხდება სასწავლო პრაქტიკის, სტაჟირების გავლა და წარმატებული სტუდენტების დასაქმება. სტუდენტებს შესაძლებლობა ეძლევათ გაიარონ პრაქტიკა მსოფლიოში ცნობილი უმსხვილესი საინფორმაციო კომპანიის ბლუმბერგის (Bloomberg) მხარდაჭერით თსუ-ში შექმნილ საერთაშორისო სასწავლო-კვლევით ლაბორატორიაში. სტუდენტებს ინიციატიური ბიზნეს-იდეებისა და პროექტების განხორციელებაში ხელს შეუწყობს თსუ-ისი არსებული ბიზნეს-ინკუბატორი – FabLab, სამრეწველო ლაბორატორია, რომელიც სტუდენტებს საშუალებას აძლევს ჩამოაყალიბონ და განახორციელონ. საუთარი პირზეა იმა

ები, შექმნან სასურველი პროდუქტის პროტოტიპები და პირველი ნაბიჯები გადადგან საკუთარი Start-Up ბიზნესის დასაწყებად.

სასწავლო პროცესის სრულყოფილად წარმართვისათვის მნიშვნელოვანია ინფრასტრუქტურა. ამ მიმართულებით, მიმდინარე წელს, თსუ-ის ადმინისტრაციამ მნიშვნელოვანი სამუშაოები განახორციელა, კერძოდ, დაიწყო მასშტაბური სარემონტო სამუშაოები, განახლდა სტუდენტების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, აუდიტორიები, ტექნიკური აღჭურვილობა და სხვა. პერსპექტივურაში დაგეგმილია ეტაპობრივად განხორციელდეს კეთილმოწყობის, სარემონტო სამუშაოების, ტექნიკური აღჭურვილობის, ლაბორატორიების და სხვა სასწავლო ინფრასტრუქტურის სრულყოფა.

କ୍ଷେତ୍ରପାତ୍ର
ବିନ୍ଦୁଶାଖା
ମୁଣ୍ଡଲିଙ୍ଗ
ପାତ୍ର
ବିନ୍ଦୁଶାଖା
ମୁଣ୍ଡଲିଙ୍ଗ

ალექსანდრე ცისკარიძე,
მედიცინის ფაკულტეტის დეკანი:

- მედიცინის ქართულენოვან პროგრამაზე სულ 140 სტუდენტი ჩაირიცხა,
105 - ერთსაფეხურიან საგანმანათლებლო პროგრამაზე „მედიცინა“, 25
- ერთსაფეხურიან საგანმანათლებლო პროგრამაზე „სტომატოლოგია“, 10 - საბაკალავრო პროგრამაზე „ოკუპაციური თერაპია“. აგიტურიენტთა ინტერესის მიხედვით, წელს ჩვენი ფაკულტეტი საქართველოს მასშტაბით ყველაზე რეიტინგულ 12 ფაკულტეტს შორის აღმოჩნდა, რაც უდავო წარმატებაა. რაც შეეხება ინგლისურენოვან პროგრამას, დღეისათვის უკვე ჩაირიცხულია 150 უცხოელი სტუდენტი. აუცილებელია აღნიშნოს, რომ წლეულს ინგლისურენოვან სტუდენტთა რაოდენობამ ჩვენს ფაკულტეტზე 350-ს გადააჭარბა.

Мեգուցինու ფակուլտետի Տեսլիմա-
թյանագ մոմանահրածան մշակութա քրող-
րամեցին և սրբազնությունը մոմարտուլու-
թութ գանեառությունը պահպանութեցին
ուղարկեած, երտու մերուց, გարու Շեքասե-
ծին Շեքագագ մոլություն հայութեանապո-
ւեցին, եռոլու, մեռու մերուց, Շուրա Շեքա-
սեցաս, հռոմեալմիու աշխատուր մոնահուլու-
ածաս սկզբանեցիւ ուղեցին. գամօնաց-
լուսու արց 2017/2018 սասթացլու ֆելուա.
մագալուտագ, գանեառությունը և պահպանութեցին
սասթացլացրու քրողրամանու „ուշ-
ապուրու տերապուա“, րասաց սացութվուագ
ուշապուրու տերապուա մեսոցլուու ու-
դրացուու (WFOT) մոյեր մոմթագությունը
սասթացլու ցցամու մոնիմալուրու ստա-
դարութեցին դամեկութեցին դայգու. գար-
դա ամուսա, հիշենս սասթացլու քրողրամաս
շեմագրեցին աხալու սախան - ցլուսալուրու
խանճապա, րոմլուս սիցլութեցին մոնիմ-
նելուցան ֆին գաճացցմունու նածուա,
զոնագուան ցլուսալուրու խանճապուու սա-
կութեցին մեսոցլուս ցանցուտահրացին
տանմեջքուաց էթագիւ, ցլուսալութապու-
ուու դա ցլուսալուրու զակութեցին (րո-
ցուրու ոնցույքուրու, ուս արացագագամուցին
դացագացցեցին) սանանու, երտ-երտու քրո-
ռութեալուրու մոմարտուլութեա հիշենս
պահանջութ մոսասելուրու խանճարութու-
նու մունացարութեցին դա ցայմքութեցին
ուցալսաթրուսու. մոնճա ալվոնին, րոմ
ցլուսալուրու խանճապուու, րոցուրու սաց-
նուու, սիցլութեցին մեսոցլու դասացլուրու
ֆամպան սնուցուրութեցին ու դակցե-

ახალი ინიციატივასა და სიახლეებზე თუ-ის
ფარავნის მიერ გვისაჲობის მიზანის მიერ გვისაჲობის

ე-9 გვ-ლან

გარემონტდა მედიცინის ფაკულტეტის დეკანა, ასევე დასრულების ფაზაშია მორფოლოგიის ინსტიტუტის შენობის კაპიტალური რემონტი, სადაც განთავსდება ექსპერიმენტული მედიცინის ერთ-ერთი უთანამედროვესი ლაბორატორია და სიმულაციური ცენტრი. ეს უკანასკნელი განკუთვნილია როგორც მედიცინის საგანმანათლებლო პროგრამის სტუდენტებისათვის, ასევე სტუდენტ-სტომატოლოგთათვის. შეძენილი იქნა ახალი სასწავლო ლიტერატურა, კომპიუტერული ტექნიკა.

ପୁରୀଙ୍କରଣ ଓ ଆମ୍ବାତିଆଳି
ନନ୍ଦାରେ ହାତିରେ,
ମାଧ୍ୟମରେ ଶବ୍ଦରେ
ବ୍ୟାକରଣ

**თამარ ზარანდია, იურიდიკული ფა-
კულტეტის დეკანის მოადგილე:**

- ფაკულტეტი არაერთი სიახლით
ხვდება ახალ სასწავლო წელს. დიდი
ხნის მანძილზე ფაკულტეტს არ გამო-
უცხადებია გარე მობილობა. წელს გა-
რემობილობაც გამოვაცხადეთ და ბა-
კალავრიიატზე საერთო ჯამში 250-მდე
სტუდენტი მივიღეთ. სამართლის სა-
მაგისტრო პროგრამაზე 200 ადგილი
გვქონდა განსაზღვრული, შემოვიდა
500-მდე განაცხადი და აქაც გავზარ-
დეთ მიღება. სადოქტორო პროგრამა-
ზეც წელს ძალიან დიდი მოთხოვნაა,
80-მდე განაცხადია 20 ადგილზე. ეს
არც არის გასაკვირი, რადგან იურიდი-
ული ფაკულტეტის აკადემიური გუნდი
ძალიან ძლიერია, აქ არიან ის პროფე-
სორები, რომლებიც ქმნიან ქართულ
იურიისპოულონიას.

იურიდიულ ფაქულტეტს აქამდეც
ძლიერი პროგრამები ჰქონდა, მაგრამ
ფაქულტეტი იყირობს და ზრუნავს
განვითარებაზე. სასწავლო წლის და-
საწყისში ხუმრობით, ასეთ რამეს ვე-
უბრძოთ ხოლმე ჩვენს სტუდენტებს:
დაივიწყეთ დედა, მამა, ბებია, ბაბუა,
მეგობრები, რადგან თქვენ დაიწყეთ
სწავლა ივანე ჯავახიშვილის სახელო-
ბის თბილისის სახელმწიფო უნივერ-
სიტეტის იურიდიულ ფაქულტეტზე,
ეს წლები თქვენ არავისთვის დრო არ
გექნებათ! იურიდიულ ფაქულტეტ-
ზე რომელია ჩარიცხვა, მაგრამ უფრო
როთულია სწავლა. ასევე ძალიან მნიშ-
ვნელოვანია, რომ მათ უკარდეთ თა-
ვიანთი საქმე. მხოლოდ ასე შეიძლება
გახდნენ საუკეთესონი პროფესიაში.

ეს სემესტრი იწყება იმით, რომ ფა-
კულტეტის საბჭომ დაამტკიცა ახა-
ლი პროგრამები სამიცე საფეხურზე.
რადგან ბაკალავრიატი ცვლაზე მრა-
ვალრიცხოვანია, მოკლედ შევხები
საბაკალავრო პროგრამას: ჩვენი სა-
ბაკალავრო პროგრამა მას შემდეგ,
რაც სავალდებულო კომპონენტებს
შეასრულობონ. სტუდენტებს აძლიერ

და შესაძლებლობას, გაელრმავებინათ ცოდნა იმ სპეციალიზაციის მიხედვით, რომელიც მათვების იყო საინტერესო. ჩვენ კიდეც გხუმრობდით, რომ სამართლის საბაკალავრო პროგრამა ჰგავს შევდურ მაგიდას, სადაც სტუდენტი თავად ირჩევს იმ დისციპლინას, რომელიც მისთვის საინტერესოა. ეს კარგად მუშაობდა წლების მანძილზე, მაგრამ ფაკულტეტმა საჭიროდ ჩათვალა მოდიფიცირება. საბაკალავრო პროგრამამ სტუდენტს უნდა მისცეს ეროვნული კანონმდებლობის კარგი ცოდნა. შესაბამისად, სავალდებულო საგნების ხვედრითი წილი გაზიარდეთ. ორ ნაწილად გაიყო ისეთი სავალდებულო საგნები, როგორიც არის, მაგალითად, სისხლის სამართლის პროცესი და სამოქალაქო სამართლის პროცესი. მათი სწავლება ერთ სემესტრში რთული იყო. თუმცა, ამით პროგრამა უფრო ხისტი გახდა. თუ კი ადრე სტუდენტს შეეძლო თავისი სპეციალობის მიხედვით გაელრმავებინა ცოდნა, ანუ აერჩია, რაც მისთვის უფრო საინტერესო იყო, ახლა ჩვენ მიღვომა მცირედით შევცვალეთ. სტუდენტი ხდება სამართლის ბაკალავრი, შესაბამისად, ბაკალავრიატის დამთავრებისას, სამართლის ყველა დარგში თანაბრად კარგი ცოდნა უნდა ჰქონდეს. ამიტომ ახალი

პროგრამით სტუდენტი ყველა მიმართულებით ირჩევს არჩევით საგნებს. მაგალითად, ათი კრედიტის ფარგლებში სავალოებულოა სისხლის სამართლის მიმართულების დისციპლინების არჩევა, ათი კრედიტის ფარგლებში კერძო სამართლის მიმართულებით, ათი კრედიტი საჯარო სამართლის მიმართულებით და ასე შემდეგ. ამასთან, ჩემ ვთავაზობდით ისეთ საგნებს, როგორიც არის ხელშეკრულების შედგენის მეთოდიკა, იმიტირებული სასამართლო პროცესი ყველა მიმართულებით, კაზუსის ამოხსნის მეთოდიკა, რაც სტუდენტს პრაქტიკულ უნარებს უვითარებს. გარკვეულ არჩევით საგნებზე ფაკულტეტმა უარი თქვა ამ ეტაპზე, თუმცა შეთავაზებულ იქნა ისეთი საგნები, რომელიც წაიკითხება მხოლოდ ჩემს ფაკულტეტზე და, ზოგ შემთხვევაში, პირველად საქართველოშიც, მაგალითად, სამართლის სოციოლოგია, ტრანსნაციონალური სამართალი და სხვა. ჩემს პროგრამაში ჩართული არიან როგორც ჩემი პროფესორები, ასევე პრაქტიკოსი იურისტები, მოსამართლები, მოქმედი პროკურორები. საერთო ჯამში, ფაკულტეტი მომზადებული და სერიოზული სიახლეებით ხდობა ახალ სასწავლო წლისა.

მეორე კორპუსის ესებით გვაკეთდება.
მეორე კორპუსის რეაბილიტაციის
საკითხი უნივერსიტეტისათვის ძალია-
ან სერიოზული გამოწვევაა. დღეს უკვე
სასწავლებლების უმეტესობა სტუდენ-
ტებს სთავაზობს ლირსეულ პირობებს
განათლების მისაღებად და მატერია-
ლურ-ტექნიკური გაზის საკითხი მარ-
თლაც ძალიან მნიშვნელოვანია ჩვენი
ფაკულტეტის პროფესურისა და ჩვენი
სტუდენტებისათვის. გვაჭვს მოლოდი-
ნი, რომ სიტუაცია უკეთესობისკენ შე-
იცვლება.

ვულოცავ ჩევრის სტუდენტებს სას-
წავლო წლის დაწყებას.

მოამზადეს თავარ დაღიანი,
შურთები გაროვვილა და
ნატო რამლავები

მოამზადეს თამარ დადიანია,
შურთხია პეროვანილება და
ნატო იგორლავება

საკონტაქტოისო საზაფხულო საოლია „ინტერნაციული კულტურული მარკაზე“

11-16 სექტემბერს ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
საერთაშორისო საზაფხულო სკოლა
– „ინტერკულტურული მენეჯმენტის კომპეტენციები“ – გაიმართა, რომლის ორგანიზატორები იყვნენ თსუ-ს ეკო-ნომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტი და კომპუტერის (გერმანია) გამოყენებით მეცნიერებათა უნივერსიტეტი.

„ამ გაზაფხულზე, ევროკომისის მიერ დაფინანსებული „ერაზმუს პლუსის“ პროგრამის ფარგლებში, როგორც აკადემიური პერსონალი, ორი თვეზე მიწვეული ვიყავი გერმანიაში, კობლენცის გამოყენებით მეცნიერებათა უნივერსიტეტში, სადაც როგორც ბაკალავრი-ატის, ისე მაგისტრატურის სტუდენტებისთვის მიმყავდა ლექცია-სემინარების კურსი საკრთაშორისო გზიზნებში.

სწორედ იქ შემომთავაზა პროფესორმა
მაგდალენა შტულბმა თბილისში სა-
ზაფხულო სკოლის გამართვის იდეა.
საქართველოში დაბრუნების შემდეგ ამ
იდეას შესახებ ვესაუბრე მერჯმენტის
კათედრის ხელმძღვანელს პროფესიორ
დავით ნარმანიას და ეკონომიკისა და
ბიზნესის ფაკულტეტის დეკანს, პრო-
ფესორ თეიმურაზ ბერიძეს, რომლებ-
მაც მხარი დამიჭირეს ალნიშნული იდე-
ის განხორციელებაში და სრული თა-
ნადგომა გამომიცხადეს", – გვიამბობს
საზაფხულო სკოლის კოორდინატორი,
ქაობატონი სოლიკო ვარშავიშვილი.

„სტუდენტები მიიღებენ როგორც
თეორიულ, ასევე პრაქტიკულ ცოდნას,
გაეცნობიან სხვადასხვა მუნიციპალურ
პროგრამებს. მათ შორის, თბილისის
ახალი ავტომატუატის პროექტს, რომელი

ახალი ავტობუსების პროექტს, რომელიც დააფინანსა ევროპის რეგიონს ტრუქტისა და განვითარების ბანკმა (EBRD) და ევროპის ენერგეტიკულმა და გარემოსდაცვითმა ფონდებმა, როგორც მინიშვნელოვანი გარემოსდაცვითი პროექტი. ამასთან, სტუდენტები მიიღებენ ძალიან საინტერესო და პრაქტიკულ გამოცდილებას”, – განაცხადა ქალაქ თბილისის მერია და თსუ-ს პროფესიონალები.

ორივე ქვეყნის სტუდენტებისთვის. ეს
საზაფხულო სკოლა მათ შესძენს მულ-
ტიკულტურულ და ინტერკულტურულ
კომპეტენციებს; მიიღებენ თეორიულ
ინფორმაციას და პრაქტიკულ ცოდ-
ნას ინტერკულტურულ მენეჯმენტზე”,
– ჩვენთან საუბარში აღნიშნავს კობ-
ლენცის უნივერსიტეტის პროფესორი
მაგრალენა შტულბი.

საზაფხულო სკოლაში თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონო-
მიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტისა და
კობლენცის (გერმანია) გამოყენებით
მეცნიერებათა უნივერსიტეტის სტუ-
დენტები და პროფესორები მონაწი-
ლეობდნენ. ლექცია-სემინარების წასა-
კითხად კობლენცის უნივერსიტეტიდან
მოწვეული იუვენერ პროფესორები მაგ-
დალენა შტულბი და გაბრიელა ვოლ-
ფი. ხოოთ გიორგიკის უნივერსიტე-

ତୀର୍ଥାର କରୁନ୍ତେବସନ୍ଧି ମାତିବା ଫୋଗଟ୍ ପିତାଙ୍କୁ ଲୁହିପିଲିବି ଶେମଦ୍ରେଷ ମୁଦମିବାଦ
ମିମାରତ୍ତେବିଦା ଅଳ୍ପକୁଣ୍ଠିବି ମୁଲ୍ଲିକୁଣ୍ଠ-
କୁଣ୍ଠିଲି ସାତାରମୋହିବି ଯୁନ୍ଧପିନ୍ଦିର୍ବେ-
ହାଶା ଏବଂ ବିନ୍ଦୁରକୁଣ୍ଠିଲି କମିଶିବି-
କାପିଲିବି ଶେଶାବେଦ ସାତାକୁଣ୍ଠିଲି
ମନବିନ୍ଦିଲିବି ସାତାକୁଣ୍ଠିବା କିମନ୍ଦାତ ମନ-
ବିନ୍ଦାକୁଣ୍ଠିବିନାତ ତଥିଲିବି ଆର୍ଦ୍ରବୁଣ୍ଠି
ଲେଖାଦାଲେଖା ସାତାରମୋହିବି, ବେଳିଲି ଦାଲେଖ-
ବିନ୍ଦିବି ଫଲେବିବି ସାତାରତିଵେଳିଲି ଲିରିବି-
ସାତିଶାନ୍ତିବିଲି ଜାଗାନ୍ତମନ୍ଦିରିନାନ

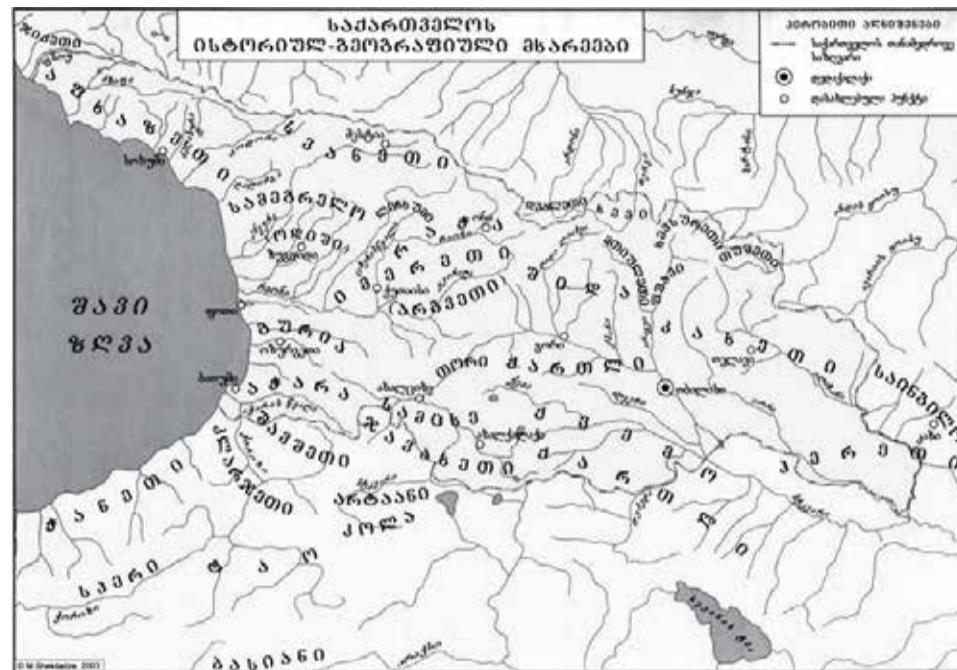
უჩა გოგიზვილი, ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაქულტეტის საზოგადოებასთან ურთიერთობების სამსახურის უფროსი

ტრადიციული მრავალფეროვნება კართული ყოველს სიმღერის

შუალთებია გარემოშვილი

ზა, ომელიც ქართულმა
ეთნოსმა გამოიარა, ხანგრძ-
ლივი, რომელი და საინტერე-
სოა. ამ გზის ისტორია არქევეპიში,
მუხუშმებში და თავად ხალხში ინა-
ხება და იმასკება. საქართველოს
ყველა ისტორიულ -ეთნოგრაფიულ
ძალებს თავისი განუმეორებელი
ხიბლი აქვს თავისი კულტურითა
თუ სოციალურ ეკონომიკური ას-
პტებით. თუ -ის ჰუმანიტარულ
მეცნიერებათა ფაკულტეტის ეთნო-
ლოგიის მიმართულების ხელმძღ-
ვანელი როლანდ თოფჩიშვილი ამ
საკითხების შესწავლით ჯერ კიდევ
ასპირანტობის წლებში დაინტერეს-
და. სწორედ ხანგრძლივი კვლევისა
და მუშაობის შემდეგ შეიქმნა მისი
ახალი ნაშროომი - „საქართველოს
ისტორიულ -ეთნოგრაფიული მხა-
რები“, ომელიც სახელმძღვანე-
ლოდ გამოადგებათ სტუდენტებს,
ასევე საინტერესო იქნება მეცნიე-
რებისათვისაც და ამ საკითხებით
დაინტერესებული მკითხველისთ-
ვის. აღსანიშნავია, რომ მეცნიერმა
წიგნი ეთნოლოგიური მეცნიერების
ცნობილი წარმომადგენლების -
თინათინ ოჩიაურისა და ჯულიეტა
რუხაძის - ხელვას მიუძღვნა, რომ-
ლებმაც დიდი წვლილი შეიტანეს
ქართული ეთნოლოგიური მეცნიე-
რების განვითარებაში. ამიტომ მათ
ავტორი თავის მასწავლებლებად
და წინამორბედებად თვლის.

„ქართული ეთნოსი სამხრეთ კავკასიაში წარმოიშვა და ეთნიკური ისტორიის ხანგრძლივი გზაც იქ გაიარა. ქართველთა განსახლების არეალში სხვადასხვა ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მხარეები ჩამოყალიბდა. თითო-ეული მათგანი ხალხური კულტურის თავისებურებებით ხასიათდებოდა. წიგნში განხილულია საქართველოს კველა ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მხარე, მათ შორის, ისინიც, რომლებიც დღეს სხვადასხვა სახელმწიფოების შემადგენლობაში არიან მოქცეულები.

ჭარმოქმედილია ამ მხარეებისთვის და-
მახასიათებელი ეთნოგრაფიული თა-
ვისებურებები და ის სამეცნიერო-კო-
ნომიკური და კულტურული კავშირები,
რაც ერთმანეთს შორის ჰქონდათ. ნაჩ-
ვენებია, რომ ისტორიულ-ეთნოგრა-
ფიული მხარეების ეს კავშირები ერთი
კონსოლიდაციას უწყობდა ხელს, – აღ-
ნიშნავს როლანდ თოფჩიშვილი.

მეცნიერის ინფორმაციით, წიგნში ვრცლად და ცალ-ცალქა განხილული საქართველოს კველა ეთნოგრაფიული მხარე. აღწერილია მათი ისტორია, ტრადიციები, ხალხურ-რელიგიური დღესასწაულები, საქორწინო წეს-ჩევა-ულებები, სამეურნეო ყოფა და სხვა... როგორც ეთნოლოგისთვის კი, კველაზე მეტად მნიშვნელოვანი ის ფაქტი აღმოჩნდა, თუ რა სამეურნეო-ეკონო-მიკური კავშირები ჰქონდათ ამ მხარეებს ერთმანეთთან. ამის შესახებ წიგნში მრავალი საინტერესო ფაქტია მოყვანილი. „საქართველო ისეთ გეოგ-რაფიულ არეალშია მოქცეული, რომელს მხარეები ერთმანეთის გარეშე ვერ იარსებებდნენ: მაგალითად, ქართლი და ჭავახეთი ხორბლის უზვი მოსავალით გამოირჩეოდა. ხესურები, სადაც მეცხოველეობა იყო განვითარებული,

ზამთარში გარესამუშაოებზე ჩამოდიო-ოდნენ ბარში, სადაც გასაყიდად ჩა-მოჰქონდათ ღვედები და ცოცხები. რაჭ-ველები და იმერლები სავარცხლებს ჟიდონენ, რომლებსაც რეგბისგან ამზა-დებდნენ. თრიალეთშიც მთელი საქარ-თველოდან მოჰყვავდათ საძოვრებზე საქონელი. ღვინო მესხებს გადმოჰქონ-დათ ბალდათის მხრიდან. წიგნში უველა მხარეა განხილული, ლაზეთის ჩათვ-ლით. უველაზე დიდი ნაწილი თბილი-სის ეთნოლოგიას ეთმობა. ალსანიშვა-ვია, რომ ამ ეკონომიკურ ურთიერთო-ბებს თავის დროზე დიდი უურადლება მიაკცია იგანგ ჯავახიშვილმა. ფაქტობ-რივად, სწორედ ამ ურთიერთობებზე იყო დაფუძნებული საქართველოს, რო-გორც სახელმწიფოდ, შექმნა და ჩამო-ყალიბება“, – ამბობს მეცნიერი.

როგორც როლანდ თოფჩიშვილი წიგნის მიმოხილვისას აღნიშნავს, სა-ქართველოს ეთნოგრაფიული მხარე-ების დახასიათებისას, შეუძლებელია სრულად გადმოცემა იმ ტრადიციებისა და ყოფა-ცხოვრებისა, რომლებიც საუ-კუნეების განმავლობაში ყალიბდებო-და ამ მხარეებში. „ახალი დროის კვალ-დაკვალ ბევრი ტრადიცია ნივაციით შეიცვალა, ამასთან, ბოლშევკიური ხე-

ლისუფლებისთვის ტრადიციების დიდი
ნაწილი მიუღებელი იყო, რომლებიც
არ ითვალისწინებდნენ ციცერონის შე-
გონებას – „არ დაარღვით არსებული
ტრადიციები“. ბევრი მათგანი ტექნიკუ-
რი და ეკონომიკური ეკოლოგიის შემ-
დეგ შეიცვალა, მომავალი რომ უკეთ
განვჭრიოტოთ და დავინახოთ, აუცი-
ლებელი და სინკრეტუსოცაა ძველი
ქართული წეს-ჩვეულებების, ტრადიცი-
ების ცოდნა, რომელიც ქართულ სინამ-
დვილები რეგიონალური მრავალფე-
როვნებით ხასიათდებოდა. სწორედ ამ
მიზნით დაიწერა ეს წიგნი, რათა გავი-
აზროთ ტრადიციული მრავალფეროვ-
ნება ქართული ყოფის სიმდიდრისა და,
რაც მთავარია, ის ეთნოსების გერატი-
ანების საფუძველი იყო. ამ ნაშრომის
დაწერა ასევე განაპირობა საუნივერ-
სიტეტო განათლების თანამედროვე
მდგომარეობამ – თბილისის სახელმ-
წიფო უნივერსიტეტში ეთნოლოგიას
სათანადო ყურადღება ექცევა, თავდა-
პირველად ეს წიგნიც სახელმძღვანე-
ლოდ იყო გათვალისწინებული, თუმცა,
გარკვეული ჩარჩოებიდან გამოვედით,
რადგან აუცილებელი გახდა მდიდარი
ქართული სამეცნიერო ლიტერატურის
მითითება, განსხვავებული მოსაზრებე-
ბის დაფიქსირება და სხვა. მნიშვნელო-
ვანია ალინიშნოს, რომ წიგნის გაცნო-
ბის შემდეგ მკითხველი მიხვდება, რომ
ქართველი ხალხი იზოლირებული და
თავის თავში ჩაკეტილი არასდროს ყო-
ფილა, ქართული კულტურა მახლობე-
ლი აღმოსავლეთისა და აღმოსავლუ-
რი ცივილიზაციის ღირსეული ნაწილი
იყო“, – ამბობს მეცნიერი.

როლანდ თოფჩიშვილის თქმით,
წიგნის დაწერის ძირითადი მიზანი
ისიც იყო, რომ „გვეჩვენებინა ქართული
ხალხური კულტურის თავისთავადობა,
ქართველი ადამიანის შემოქმედები-
თი უნარი, რომ ლოკალურ-ტერიტო-
რიული კულტურის თავისებურებებს
საერთო კულტურა ედო საფუძვლად,
და ბოლოს, ბევრ ჩვენ თანამემამულებს
ხშირად წარმოდგენა არა აქვს ისტო-
რიულ-ეთნოგრაფიულ მხარეებზე, ამი-
ტომ ეს წიგნი დაიწერა არა მხოლოდ
სტუდენტებისა და მეცნიერებისთვის,
არამედ ყველა რიგითი ქართველისთ-
ვის“, – ამბობს როლანდ თოფჩიშვილი.

ჰესაძე გიგანტის ფრთხოების შესაბამის სასწავლო
ციდილინების შემოღება ერთ-ერთ უძველეს სასწავლო
კონფიდენციალურ სასწავლო პროცესის განვითარების
მიზანის მიზანის მიზანის მიზანის მიზანის მიზანის მიზანის

თამარ ლალიანი

**ଭିଲ୍ଲିସିଲ୍ ସାହେଲମଦ୍ଦିତ୍ଯନ ଶୁଣି-
କେରାଶିତ୍ରେତିଲ୍ କ୍ଷାମରମିକୁଳିଲ୍ ଦା
ଭିଠର୍ଗେଶିଲ୍ ଫାକ୍ଷୁଲାନ୍ତ୍ରେତିଲ୍ ସତ୍ୟ-
ଦେବନ୍ତୁରୀ କାଳେବ୍ରାହିଲ୍ ଦା ପରାମର୍ଶକ୍ରୂପିଲ୍
ପ୍ରେବନ୍ତ୍ରମା „ଇହୋ“-ଦ ଚାରମାତ୍ରବିଧିଟ ଗାନ୍ଧା-
ବେନ୍ଦ୍ରପ୍ରିୟାଲ୍ ସାମ୍ବେନ୍ଦ୍ରିଯରା ପରାମର୍ଶକ୍ରୀ- ।
ସାହେରାତାଶମରାଳିଲ୍ ସତ୍ୟଦେବନ୍ତୁରୀ ସାହାଜ୍-
ବ୍ୟୁଲାନ ସାମ୍ବେନ୍ଦ୍ରିଯରାପରାମର୍ଶକ୍ରୀଯୁଲା କ୍ଷାମି-
ଲା „ସାହେରାତକ୍ଷେତ୍ରାଲ୍-ସରାଜକ୍ରୀଯୁଲାନ ଉରତୀ-
କ୍ଷେତ୍ରବିଧିବିଧି ଆଶାଲାନ ତ୍ରୈକ୍ଷନାଲୋଗାଗ୍ରୀବିଦିଲ୍
ମାରତଵା ଶୁରବାନ୍ତୁଲ ଦା ଅଗରାରଜ୍ଞାନ ବ୍ୟେକ-
କ୍ରମର୍ବଧିଶିଳ୍”, ରମେଶ୍ଲିପ 2-9 ଅଗ୍ରିଲୁଟ୍ରୁରି-
କ୍ଷାଲାଜ ବାତମ୍ବାଶି ଗାମିମାରତା. ପରାମର୍ଶକ୍ରୀତି
ମିଏକ୍ଷଣବା ସାହେରାତକ୍ଷେତ୍ରାଲ୍ ଦା ଇଲାକ୍ଷାଲେ
ଶମରାଳିଲ୍ ଫିଲ୍ମମାତ୍ରିଯୁରୀ ଉରତିକ୍ଷେତ୍ରାଲ୍-
ବିଧିବିଧି ଦାମ୍ପାର୍କେବିଦିଲ୍ 25 ଫିଲ୍ମିଲ୍ଲାଟାଗ୍ରୀ.**

საზაფხულო სკოლის მუშაობა-ში მონაწილეობა მიიღო 40-ზე მეტმა მომხსენებელმა, რომელთა შორის იქ-ვერებ: ისრაელის ელჩი საქართველოში შაბთაი ცური, თბილისის მერი დავით ნარმანია, ბათუმის მერის მოადგილე ბაგრატ მანველიძე, აჭარის სოფლის მეურნეობის მინისტრის მოადგილე ავ-თანდილ მესხიძე, თსუ-სა და ბსუ-ს უნი-ვერსიტეტების პროფესორები, მეცნი-ერაგი საპატიოსტები ბიზნესმენები

საქართველოდან თუ ისრაელიდან და ორივე უნივერსიტეტის სტუდენტები. ისრაელის მხარეს წარმოადგენდა ბერ გურიონის უნივერსიტეტის პროფესორი რობერტ ალბინი, ფირმა „ნეტაფიმ-საქართველოს“ დირექტორი აპარონ გაგულაშვილი და სტუდენტები გურიონის უნივერსიტეტიდან: ზენ ავიელ ელიასი, ტომ რაზი და სხვები.

საზაფხულო სკოლის მიმდინარეობისას მონაწილეებმა თემატური მოხსენებები წარმოადგინეს. გაიმართა დისკუსიები, განხილვები. ბათუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტში მოეწყო ისრაელის ფირმა „ნეტაფიმ-საქართველო“-ს პრეზენტაცია. ვიზიტები გაიმართა ზუგდიდის სასათბურე მეურნეობასა და აჭარის ერთ-ერთ აგრძიფირდაში; პროექტის ფარგლებში ჩატარდა შემოქმედებითი აკვასემინარი. დაფუძნდა ცენტრ „იდეა“-ს სამეცნიერო-პრაქტიკული უზრნალი და სტუდენტური კვლევებისა და პროექტების ხელშემწყობი ფონდი. საერთაშორისო სტუდენტური კრასტიკული საზაფხულო სამეცნიერო-პრაქტიკული ინიციატივის მიზანი იყო სამეცნიერო და აკადემიური კულტურული მატერიალური და ურბანული ღირსშესანიშნაობები. დღეისათვის განხილვებულია პროექტის მთლიანობა წარმოადგინეს.

ლი – საზაფხულო სამეცნიერო-პრაკტიკული სკოლა. მთლიანად პროექტი დასრულდება ნოვემბერში, გამოიცემა სამეცნიერო-პრაკტიკული ჟურნალი, რომელშიც დაიბეჭდება საზაფხულო სკოლაში წარმოადგინებო მოხსენიებები.

სტუდენტური გაცვლითი პროგრამების ფართო მასშტაბით განხორციელებას; გაღრმავდება საქმიანი და მეცნიერული ურთიერთობები საქართველოსა და ისრაელის საგანმანათლებლო, სამეცნიერო და გიზმის, შრომის შორის;

საზაფხულო სკოლის პროექტის განხორციელების შედეგად შესაძლებელი გახდება შესაბამისი სასწავლო დისციპლინების (მაგ: „ისრაელის ეკონომიკა, სოფლის მეურნეობა და საქართველო“, „სამეურნეო-მმართველობითი საქმიანობის ებრაული მოდელი და საქართველო“, „ქართულ-ებრაული ბიზნეს-ურთიერთობები“, „კიბუცების და მოშავების ეკონომიკა და მართვა“ და სხვ.) შემოღება საქართველოს ეკონომიკური პროფილის უმაღლეს სასწავლებლებში; გზა გაეხსნება საქართველოსა თუ ისრაელის შორის სამართლებრივ თუ რეგიონულ დაცვულ სისტემას.

„ცივი მაის“ დოკუმენტის სართაშორისო სამართლი

ლიკან ალექსიძისაში მიძღვნილი სართაშორისო სიაზოზიანი

ცალკე

„ეს ოონისძიება დიდი საჩუქარია, მით უმეტეს, როდესაც ინიციატივა საზღვარგარეთიდან მოდის. მადლი-ერი ვარ ლონდონის პოლიტიკურ და ეკონომიკურ მეცნიერებათა სკოლი-სა (LSE) და მელბურნის უნივერსიტეტის პროფესორების. განსაკუთრებული მადლობა მინდა გადავჭხადო პროფესორ გერი სიმფსონს (LSE) და თსუ-ის საერთაშორისო სამართლის ინსტიტუტის პროფესორს ქეთევან ხუციშვილს, რომლებმაც ითავეს ამ ოონისძიების ორგანიზება. ამ სიმპოზიუმის მნიშვნელობა მდგომარეობს იმაში, რომ მოხდა საერთაშორისო სამართლის ქართული სკოლის კიდევ ერთხელ წარმოჩინება საერთაშორისო ასპარეზზე, სადაც ამ სკოლას მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია აქტუალური თეორიული და პრაქტიკული საკითხებისადმი მისი არასტანდარტული კონცეფციების გამო. განსაკუთრებით მოულოდნელი იქო ლონდონისა და მელბურნის პროფესორების მიერ ასეთი სილრმისეული ცოდნა ჩვენი სკოლისა და, პირადად, ჩემი მოღვაწეობის შესახებ, როგორც „ცივი ომის“ დროს, ასევე დღევანდელ დღეს. ამან კიდევ ერთხელ და-მარწმუნა, რომ ჩვენი სამეცნიერო კვლევითი მუშაობა და საერთაშორისო კონფერენციებში მონაწილეობა ერთ-ერთ მთავარ პრიორიტეტად უნდა დარჩეს და კიდევ უფრო გაძლიერდეს“, – განაცხადა აკადემიკოს-მა ლევან ალექსიძემ.

როგორც სიმპოზიუმის ერთ-ერთმა ორგანიზატორმა, საერთაშორისო სამართლის პროფესორმა ქეთევან ხუციშვილმა აღნიშნა, საქართველოს მსგავსი ქვეყნისთვის, რომელსაც საერთაშორისო ასპარეზზე სჭირდება პოზიციის მკაფიოდ და მუარად წარმოჩენა, გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს იმგვარი საერთა-შორისო ავტორიტეტისა და პროფესიაში აღიარების მქონე ადამიანების საქართველოსთვის მიკუთხებას, როგორიც აკადემიკოსი ლევან ალექსიძეა. საერთაშორისო სამართლის განვითარებაში მისი დამსახურების შესახებ სიმპოზიუმზე მოწვეულმა 25-მა უცხოელმა სპეციალისტმა აღნიშნა. მათ შორის გახლოდნენ მეთიუ ქრეიივენი (ლონდონის უნივერსიტეტი), გერი სიმფსონი (ლონდონის პოლიტიკურ და ეკონომიკურ მეც-

ნიერებათა სკოლა), სუნდშია პაჭუჯა
(მელობურნის უნივერსიტეტი), სკოტ
ნიუტონი (ლონდონის უნივერსიტე-
ტი). აკადემიკოს ლევან ალექსიძის
მოღვაწეობის საერთაშორისო და
ქართული სამართლის განვითარე-
ბის შესახებ სიმპოზიუმის გახსნისას
ისაუბრა თსუ-ის ვიცე-რექტორობა მი-
ხეილ ჩხერიმაძე.

„პროფესიონალური ლეგან ალექსიძე
გახლავთ საერთაშორისო სამართ-
ლის მოწინავე სპეციალისტი. მან ამ
მიმართულებით გაზარდა სპეცია-
ლისტების არაერთი თაობა, რომ-
ლებმაც დიდი წელილი შეიტანეს
ქართული სამართლის განვითარე-
ბაში. მინდა, მათლობა გადავუხადო
მას ღვაწლისთვის, დაუღალავი და
ნაყოფიერი შრომისთვის“, – აღნიშნა
მიხეილ ჩხერიმელა.

„მოხარული ვარ, რომ ვესწრები
ამ სიმპოზიუმს და საშუალება მაქვს
რამდენიმე სიტყვა ვთქვა ბატონი ლე-
გან ალექსიძის შესახებ. აյ მოსკოვამ-
დე ვფიქრობდი, თუ რამდენი სტუ-
დენტი დაესწრებოდა ღონისძიებას.
მოხარული ვარ, რომ მის ღვაწლს
ახალი თაობაც აფასებს“, – აღნიშნა
პროფესორმა გერი სიმოზონმა.

ლონისძების მეორე დღეს მონაწილეებს საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ უმასპინძლა. თემატურად დატვირთული და მრავალფეროვანი საკითხების განხილვა „ციფრი ომის“ დროინდელი საერთაშორისო სამართლის მნიშვნელოვან ასპექტებს შეეხო. იმის გათვალისწინებით, რომ პროფესორი ლევან ალექსიძე „ციფრი ომის“ დროს საერთაშორისო სამართალს არა მხოლოდ იკვლევდა და ასწავლიდა საბჭოთა

კავშირის ფარგლებში, არამედ იგი ასევე მუშაობდა გაეროში, როგორც ნიუ-იორკის, ისე უენევის შტაბ-ბინებში და ეს იმ დროს, როდესაც ადამიანის უფლებების საერთაშორისო ინსტრუმენტები ყალიბდებოდა. ონისძიების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ნაწილი სჭორედ ამ თემატიკის გარშემო წარიმართა.

„სხვა საკითხებთან ერთად, ბუნებრივია, განვიხილეთ რუსეთ-საქართველოს 2008 წლის ომი, რომელსაც საერთაშორისო სისტემის სასამართლო მოიხსენიებს საერთაშორისო ხასიათის შეიარაღებულ კონფლიქტად. ლონდონის უნივერსიტეტის პროფესორებმა ხაზი გაუსვეს პროფესორ ლევან ალექსიძის მუშაობას გაეროს ფარგლებში უკვე საქართველოს სახელით დამოუკიდებლობის აღდგენის შემდეგ სხვადასხვა დელეგაციის წევრად მისი საქმიანობისას. ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მაგალითი, რომელიც საქართველოში სტუმრად მყოფმა მეცნიერებმა მოიყვა-

ნეს, გახლავთ შემდეგი: გაეროში გა-
წევრიანების შემდეგ ძალიან მცირე
დროში პროფესორ ალექსიძის მიერ
მომზადებული დოკუმენტი გაეროს
უშიშროების საგჭოსა და გენერალუ-
რი ასამბლეის დოკუმენტის სახით
გავრცელდა გაეროს ყველა წევრ სა-
ხელმწიფოში. ეს დოკუმენტი აფხა-
ზეთში საქართველოს ეთნიკურად
ქართველი მოსახლეობის ეთნიკური
წმენდის საკითხსა და გენოციდალუ-
რი განშრახვის დამადასტურებელ
სავარაუდო ფაქტებს შეეხებოდა. ალ-
ნიშნული დოკუმენტი გაეროს დო-
კუმენტების არქივში იძებნება და
არაერთხელ გამოუყენებია საქართ-

ველოს როგორც სამართლებრივად, ისე პოლიტიკურად, მათ შორის სულ ახლო წარსულშიც. ეს, და მრავალი სხვა მაგალითი, რასაც ჩვენ, ქართველები, შეიძლება, არ ვაქცევთ ყოველთვის უურადღებას, კარგად აქვთ დანახული მათ, ვინც საქართველოს აკვირდება და ჩვენი ქვეყნის გამორჩეული ადამიანების და, მათ შორის, საერთაშორისო სამართალში დასაფასებელი ქართველის, პროფესორ ლევან ალექსიძის საქმიანობას ზოგჯერ ჩვენზე მეტად აფასებს“, – განაცხადა სიმპოზიმის ორგანიზატორმა, პროფესორმა ქეთევან ბუციშვილმა.

სიმბოზიუმზე წარმოდგენლი მოხსენებები შეეხო საერთაშორისო სამართლის განვითარების მრავალ სფეროს ცივი ღმის ჭრილში, ასევე საერთაშორისო სამართლის აქტუალურ, თანამედროვე საკითხებს ისტორიულ კონტექსტში. პროგრამაში შეტანილი გახლდათ საქართველოს-თვის მნიშვნელოვანი საერთაშორისო სამართლის ელემენტებიც.

„ასაკიდან გამომდინარე, ჩემი
დიპლომატიური და სამეცნიერო
მოღვაწეობის ეპიცენტრი სწორედ
„ცივი ომის“ პერიოდში ვითარდებო-
და (1958-1990 წწ.). ჩემი ანალიზის
შედეგად ცხადი ხდება, რომ ადამი-
ანის უფლებათა საერთაშორისო სა-
მართალი სწორედ ცივი ომის დროს
ჩამოყალიბდა და განვითარდა, მიუ-
ხედავად მწვავე იდეოლოგიური და
პოლიტიკური ბრძოლისა, რომელიც
მიმდინარეობდა ამ დროს „სოცია-
ლისტურ“ და „კაპიტალისტურ“ ბანა-
კებს შორის. სწორედ იმ დროინდელ-
მა მეცნიერებმა და დიპლომატებმა
შეუწევეს ხელი „ცივი ომის“ დასრუ-
ლებას და მე ვამაყობ იმით, რომ ამ
პროცესში აქტიურად ვმონაწილეობ-
დი“, – განაცხადა აკადემიკოსმა ლე-
ვან ალექსიძემ.

სიმპოზიუმი – „ცივი მობილური და განვითარებული სამართლი“
დელი საერთაშორისო სამართლი“
– 14 სექტემბერს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში გაიხსნა და
17 სექტემბერს მწერალთა სახლში დასრულდა. სიმპოზიუმით გაიხსნა
თსუ-ის საერთაშორისო სამართლის
იმსტიტუტის 2017-2018 საჯარო ლექციების ციკლიც. თსუ-ის იურიდიული
იურიდიული ფაკულტეტის საერთაშორისო
სამართლის მიმართულება აკადემიკოს ლევან ალექსიძის ავტორიტეტისა
და საერთაშორისო აღიარების კვალდაკვალ სხვადასხვა ღონისძიებების
გებას სამომავლოდაც გეგმავს.

მაგისტრალური კურსების განვითარების დოკუმენტი თუ-ში

შუალედა ბაროვალი

კვე მერამდენედ, ტრადიციის
სამებრ, ცაში ასროლილი ჭუ-
დებით და ფერადი ლენტებით
გაწყობილი შავი მანტიებით შეხვდნენ
უნივერსიტეტის მაგისტრატურის კურ-
სდამათავრებულები და პროფესორ-
მასწავლებლები ამ საზეიმო დღეს. მა-
გისტრატურის კურსდამათავრებულთა
გამოსაშვებ ლონისძიებაზე სტუდენ-
ტებს თსუ-ის რექტორმა გიორგი შარ-
ვაშიძემ მიმართა: „ეს დღე განსაკუთ-
რებულია თითოეული თქვენგანისტვის,
რადგან დღეს, საზეიმო ცერემონიალის
შემდეგ, ჩვენი უნივერსიტეტის მაგისტ-
რანტების საპატიო წოდებას მიიღებთ
და შეუერთდებით იმ 300 ათასამდე
კურსდამთავრებულს, რომლებმაც ჩვე-
ნი უნივერსიტეტის კედლებში მიიღეს
განათლება თითქმის ამ 100 წლის გან-
მავლობაში... ეს არის დიდი ინტელექ-
ტუალური ძალა და დარწმუნებული
ვარ, რომ თითოეული თქვენგანი თავის
მნიშვნელოვან წვლილს შეიტანს ჩვენი
ქვეყნის განვითარებაში და ბოლომდე
„უნივერსიტეტელებად“ დარჩებით“, —
განაცხადა გიორგი შარვაშიძემ.

მაგისტრატურის დამთავრება: სტუდენტებს მიულოცეს ფაკულტეტის დეკანებმა და პროფესორებმაც: „ჩემს სტუდენტებთან ერთად სიამოვნებით გამოვეწყვე მანტიაში და ამით მათ ჩემი სოლიდარობა გამოვუცხადე. წარმატება მიზნად ვუსურვო ყველას“, – გვითხრა თსუ-ის ზუსტ და საბურჯისმეტ-კველო ფაკულტეტის დეკანმა რამაზ ხომერიქამა.

„დღევანდელი საზეიმო ღონისძიება
მნიშვნელოვანია როგორც მთელი უნი-
კერსიტეტისთვის, ასევე ჩვენი ფაკულ-
ტეტის სტუდენტებისთვის, რომელ-
თათვისაც საეტაპო პერიოდი დგება,
ამიტომ დიდი სიხარულით ვულოცავთ
მათ მაგისტრატურის დამთავრებას და
წარმატებებს ვუსურვებთ“, – ასე მიუ-
ლოცა სტუდენტებს სწავლის დამთავ-
რება თსუ-ის ჰუმანიტარულ მეცნიერე-
ბათა ფაკულტეტის დეკანმა ნანა გაფ-
რინდა შვილმა.

„ჩვენ იმდედი გვაქვს, რომ თითოეულ
სტუდენტს წინ საინტერესო ცხოვრება
ელის, ისინი ნამდვილი პროფესიონა-
ლები გახდებიან და ჩადგებან ჩვენი
ქვეყნის სამსახურში. აგურისაფერი წინ-
სვლის და წარმატების სიმბოლოა და
სწორედ ამ განწყობით ვულლცავ მათ
ამ ძნიშვნელოვან დღეს“, – განაცხადა
თსუ-ის სოციალურ და პოლიტიკურ
მეცნიერებათა ფაკულტეტის ხარისხის
უზრუნველყოფის სამსახურის უფროს-
მა, პროფესორმა რეზო კორპენაძემ.

„ჩემს სტუდენტებს ვუსურვებდი,
რომ განათლებასთან და პროფესიულ
წარმატებასთან ურთად ნამდვილ. კი-

თილშობილ ადამიანებად დარჩენენ, რაც დღევანდელ დღეს ძალიან მნიშვნელოვანია, „უნივერსიტეტში შეძენილი ცოდნა და გამოყდილება კი სასიკუთოდ გამოიყენონ“, – ასეთი იყო თსუ-ის ფისკოლოგიისა და განათლების მეცნიერებათა ფაკულტეტის დეკანის თამარ გაგოშიძის სურვილი სტუდენტების მიმართ.

პროფესიული წინავლა და წარმატება უსურვეს სტუდენტებს ასევე ეკონომიკის ფაკულტეტის დეკანმა თეიმურაზ ბერიძემ და იურიდიული ფაკულტეტის დეკანის მოადგილემ თამარ ზარანდიამ.

საზეიმო ცერემონიალზე სტუდენტებს სპეციალურმა მოწვეულმა სტუმარობა, ცნობილმა იუმორისტმა და დღეს უკვე წარმატებულმა მედია-მენეჯერთის კურსის ლექტორმა დათვი.

გოგიჩაიშვილმა მიმართა და სტუდენტებს წარმატების რამდენიმე „საიკლომლოც“ გაანდო: „უნდა გახსოვდეთ რომ წარმატებული მხოლოდ მაშინ არის ადამიანი, როდესაც ეს მიღწევები სხვებისთვისაც სასარგებლოა... ჩემი რჩევაა, გულით შეიკვაროთ ის საქმე რასაც აკეთებთ და ნუ დაელოდებით ეჭვის საათის დადგომას, რომ სახლში გაიჭეოთ, რადგან, ვინც მხოლოდ მოვალეობისთვის მუშაობს, მისთვის დრო წელა და უინტერესოდ გადის. ჭეშმარიტი წარმატებისა და ბედნიერების ურთიერთდამოკიდებულება კიდევ უფრო მნიშვნელოვანია. ჩვენ ხშირად გვეჩენება, რომ ბედნიერება შორს არის ჩვენგან და ვერ დავეწევით. დღეს უკავი კალეგებით არის დადასტურებული რომ თუ ადამიანს შეუძლია ბედნიერ რად იგრძნოს თავი მოცემულ მომენტს.

ତ୍ରଶି, ମିଳି କୌତୁକରୁଣାଯକ ଦ୍ୱାରାମାତ୍ରେବିଲୁ
ଅଲ୍ପବାଟନୀବା ଗ୍ରାହିତରଙ୍ଗେବା. ତକ୍ଷେତ୍ର ଉନ୍ନିଗ୍ରେର-
ସିତ୍ତେତିଲି ମାଗିଲି ଶରୀରାତ୍ମିକାରୁ କୁଞ୍ଚିତୀରୁ
ଦାର୍ଢତାବର୍ଗେ, ଏହି ଶୈଖିନୀରୁ ମେଘଗନ୍ଧର୍କେବି, ରୂପ
ନାମଦଵିଲ୍ଲାଦ ମନିଶଗ୍ରହିଲ୍ଲାଙ୍ମାନିବା. ଫାଁଝା-
ଶେଷ କ୍ଷେତ୍ରର୍କେବାଥି ଶୈକ୍ଷଣିକିଲ୍ଲା ଗାମନିପ୍ରଦି-
ଲ୍ଲାଦା, ଶୈଶାଳିଲୋ ମାର୍ତ୍ତିବିପ ଗାନ୍ଧିତାଫଳ,
ମାଗରାମ ଆମାନ ଆର ଶୈଗାଶିନିତ, ଶୈଶାଳିଲୋ
ଏ ତକ୍ଷେତ୍ର ମରମାଗାଲି ଗାମାରକ୍ଷବେବିଲି ମି-
ଠେଥାଦାଦ କି କିମ୍ପେବେ. ଦିଲ୍ଲାଙ୍କ କି “ଦାନାଲ୍ଲୁ-
ରାତ” ଦ୍ୱାରାମତାବର୍ଗେ ହିଁମ୍ବ ଗାମନିଲ୍ଲାଙ୍କା ଦା
ଦ୍ୱାରମାତ୍ରେବେବି ଗିଲ୍ଲାଉର୍ଗେବିତ”, — ମିମାରିବା
ଦାତିର ଗାନ୍ଧିତାକିମିଶିବିଲିମା ସତ୍ୟର୍ଥନିକାବିଲି.

საზოგადო ლონისძიებაზე თავიანთი სიხარული და ემოცია სტუდენტებმაც გავიწიარება: „ჩემთვის და ჩემი მეგობრებისთვის მნიშვნელოვანი და ბედნიერი დღეა, უნივერსიტეტი ის ადგილია, სადაც წამდგილად შეგიძლია მიიღო ცოდნა, ჩემი სამომავლო გეგმები სამეცნიერო მუშაობას უკავშირდება და ვიმედოვნებ, აქ მიღებულ განათლებას სათანადოდ გამოვიყენებ“, – გვითხრა თსუ-ის პუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის მაგისტრანტმა ელენე ბერიაშვილმა. სხვა მაგისტრანტებიც: იურიდიული ფაკულტეტის სტუდენტი მედა ცირამუა, ბეჭა დადეშქლიანი, ქეთევან ქუთათელაძე, ოლიკო ერიბაა და სხვგბი, თვლიან, რომ უნივერსიტეტში მათ კარგი განათლება მიიღეს, რაც მათი კარიერული და პროფესიული წინ-

სკოლის გარანტი იქნება მომავალშიც...
2017 წელს თსუ-ის მაგისტრატურა
1000-მდე სტუდენტმა დაამთავრა. თსუ-ის 7 ფაკულტეტზე 200-ზე მეტი სასწავლო პროგრამა მოქმედებს, მათ შორის, 25 სამართლებრივ კურსი.

95 სამაგისტრო.
საზეიმო ღონისძიებაზე „თსუ არ-ტმა“ და ანსამბლმა „უნივერსიტეტმა“ ტრადიციისამებრ შეასრულეს უნივერსიტეტის პიმინი, რომელიც, შემდეგ, ასევე ტრადიციულად, ქუდების მაღლა აყრის კორემნიით დასრულდა.

სტუდენტთა საკონტაქტო კიბელური სამსახური – 2017

2016 წლის დასაწყისში გაფორმდა თანამშრომლობის მემორანდუმი ბერნის (შვეიცარია) და ივან ჯავახიშვილის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს შორის, რომელიც ითვალისწინებს როგორც სტუდენტთა გაცვლას, ისე მათ ერთობლივ მონაწილეობას სასწავლო და საველე პროექტებში. შვეიცარიელი კოლეგების ხელშეწყობით, ასევე, მომზადდა 2018 წელს გამოიცემა სახელმძღვანელო მაგისტრატურის სტუდენტებისთვის: „მთიანი ტერიტორიების მდგრადი განვითარება“, სადაც წარმოჩენილი იქნება როგორც ზოგადად მთებთან ისე მსოფლიოს, კავკასიასა და საქართველოსთან აქტუალური სოციალურ ეკონომიკური და ეკოლოგიური პრობლემატიკა, მდგრად განვითარებასთან დაკავშირებული საველე კვლევის მეთოდოლოგია.

ბერნის უნივერსიტეტს წარმოადგენს გარემოს და განვითარების ცენტრი (პროფ. პეტერ მესსერლი), დოქტორი ჟეინო მეესენი), ხოლო თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს საქართველოს გეოგრაფიის და ლანდშაფტური დაგეგმარების კათედრა (პროფ. ნორა ულიზბარაშვილი).

მიმდინარე წლის 20-28 ივნისს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი მასპინძლობდა ბერნის (შვეიცარია) და ერვნის სახელმწიფო პედაგოგიური (სომხეთი) უნივერსიტეტის პროფესორ-მასწავლებლებსა და სტუდენტებს. მათ მონაწილეობა მიიღეს ერთობლივ სემინარში და საგელე პრაქტიკებში, რომელიც გაიმართა ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე. პრაქტიკების შედეგები გამოიცემა როგორც პუბლიკაციის სახით, ისე აისახება ქართველი და შვეიცარიელი სტუდენტების სამაგისტრო ნაშროობებში

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

მ რიენტალისტიკა კომპლექსური
ჰუმანიტარული მეცნიერებაა,
რომელიც შეისწავლის აღმო-
სავლეთის ხალხების ერას, ისტორიას,
ლიტერატურას, ფოლკლორს, ეთნოგ-
რაფიას, პალეოგრაფიას, დიპლომა-
ტიკას, ნუმიზმატიკას, ხელოვნებასა და
სხვ.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში 1918 წლიდან, დღიდან და-არსებისა, ისწავლებოდა არაბული და სპარსული ენები, რადგან ქართულ უნივერსიტეტს, უპირველეს ყოვლისა, ქართული საქმე უნდა ეკეთებინა, ხოლო ამას აღმოსავლური ენების ცოდნაც სჭირდებოდა.

ქართულ-აღმოსავლურ ურთიერთობებს ლრმა ფესვები აქვთ. ქართულ-სირიული, ქართულ-არაბული ლიტერატურული ურთიერთობები IV საუკუნიდან იღებენ სათავეს; VII საუკუნიდან დაიწყო ისლამურ სამყაროსთან ხანგრძლივი ურთიერთობები, რამაც ქართული კულტურის ისტორიაში თავისი საგრძნობი კვალი დატოვა; ეს ცელა-ფერი განაპირობებდა და განაპირობებს იმას, რომ ქართველოლოგიური მეცნიერებები ვერ იქნება სარულყოფლი აღმოსავლეთმცოდნების გარეშე. 1945 წლს აკადემიკოს გიორგი წერეთლის ინიციატივით თბილისის უნივერსიტეტში აღმოსავლეთმცოდნებისა უკვე ინსტიტუციურად დაარსდა. ორი დღე წლის წინ აკადემიკოს აპოლონ სილაგაძის თაოსნობით თსუ-ის აღმოსავლეთმცოდნების ფაკულტეტის (ამჟამად – სასწავლო-სამეცნიერო ინსტიტუტის) დაარსებიდან 70 წლისთვის მასშტაბური ლონისძიებებით აღინიშნა. ამ ლონისძიებების ფარგლებში თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტმა, საქართველოს მთავრობისა და საქართველოში აკრედიტებული დიპლომატიური მისიების წარმომადგენლებმა, ქართულმა აკადემიურმა საზოგადოებამ კიდევ ერთხელ გაიხსენეს, რომ

მსოფლიოში აღიარებული ქართული საუნივერსიტეტო ორენტალისტური სამეცნიერო სკოლა კვლავაც არსებობს და ღირსეულად ფუნქციონირებს. ამ სკოლის მეთაური და ინსტიტუტის ხელმძღვანელი სიცოცხლის ბოლო დღემდე იყო აკადემიკოსი აპოლონ სილაგაძე.

აპოლონ სილაგაძე აკადემიკოს გიორგი წერეთლის მოწაფე და მისი საქმის გამგრძელებელი იყო არა მარტო იმ თვალსაზრისით, რომ მრავალი წლის მანძილზე განაგებდა სემიტოლოგის (შემდგომში – არაპისტიკის) კათედრას, არამედ იმ გაგებითაც, რომ იგი პრაქტიკულად იყო ქართული საუნივერსიტეტო ორენტალისტიკის ლიდერი, რომელიც მართავდა ამ დისციპლინების განვითარების გეზს, ადგენდა

აპოლონ სილაგაძემ, ორმელსაც კარგად ესმოდა თანამედროვე გამოწვევები, მიზნად დაისახა, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში აღმოსავლეთმცოდნეობა ეჭვია თანამედროვე ხასიათის, ფართო პროფესიონალის დისკიპლინად და კიდეც განახორციელა ჩანაფიქრი. დღეს საუნივერსიტეტო აღმოსავლეთმცოდნეობა ერთგულია ტრადიციებისა, რაც ხელს არ უშლის განვითარდეს თანამედროვე მოთხოვნილებათა შესაბამისადაც. ამის დასტურია, მაგალითად, აქცენტების გარკვეული გადანაცვლება ენის სწავლების საკითხში: რჩება რა აუცილებლად კლასიკური ენების სწავლება და შესწავლა, აქცენტები დასმულია თანამედროვე, სასაუბრო ენობრივ ფორმებზე; ასევე, ახლო აღმოსავლეთის ისტორიის გვერდით შეისწავლება და ისწავლება აღმოსავლეური სამყაროს თანამედროვე რეალიები და მოვლენები და ა.შ... საუნივერსიტეტო ორიენტალისტიკა ვითარდება იმ თვალსაზრისითაც, რომ ბოლო წლებში, გარდა XX საუკუნეში არსებული მიმართულებებისა, საფუძველი ჩაეყარა ახალ მიმართულებებისაც – სინოლოგიასა და იაპონიისტიკას.

კველაფერ ამას, რა თქმა უნდა, კოლე
გებთან ერთად, ქმნიდა აპოლონ სილა
გაძე. რომ გადავხედოთ იმ თემატიკას
რომელზედაც მუშაობენ დღეს აღმო
სავლეომცოდნების ს/ს ინსტიტუტის
კათედრათა პროფესორები, დავინა
ხავთ, თუ რაოდენ ნაყოფიერია ამ არც
თუ მრავალრიცხოვანი ინსტიტუტის

(29 პროფესორი) სამეცნიერო საქმია ნობა. იმსტიტუტის პროფესურის სამეცნიერო ინტერესების სფეროში შედის: მკვდარი და თანამედროვე ენებილინგვისტიკა, დიალექტოლოგია და ცალკეულ აღმოსავლურ ენათა დიალექტები, უურანისტიკა და ისლამური კვლევები, ლიტერატურათმცოდნეობა, ლექსთმცოდნეობა, ბიბლიისტიკა აღმოსავლური ფილოსოფია, აღმოსავლური მუსიკა, ეპიგრაფიკა, წუმიზუმატიკა, ისტორიოგრაფია, წყაროთმცოდნეობა, ლექსიკოლოგია, ენობრივი ინტერფერენციები, ლიტერატურული ურთიერთობები, კულტურის კვლევები სემანტიკა, ტექსტოლოგია და ა.შ. უკვლევს დისციპლინა ვითარდება ინსტიტუტის 7 კათედრაზე და შესაბამისი ამჟამინდებული ციფრული კურსების ფართო კვლევებს მოიცავს იქმნება ლექსიკონები, სახელმძღვანელოები... ფართოდაა გაშლილი მთარგმნელობითი საქმიანობა (არა მხოლოდ აღმოსავლური (მათ შორის – მკვდარი) ენებიდან, არამედ აღმოსავლურ ენებზეც). ყველაფერი ეს წლების მანძილზე ასე თუ ისე, დაკავშირებული იყო აპოლონ სილაგაძესთან, რომლის მუშაობის ერთი დამახასიათებელი ნიშანი იყო თავისი ინსტიტუტის წევრთა დღაწლის პოპულარიზაციაზე ზრუნვა. სწორედ ამიტომ რამდენიმე წლის წინ ჩვენი უნივერსიტეტის პირველ კორპუსში მოეწყო ქართველ უნივერსიტეტელ აღმოსავლეთმცოდნება პუბლიკაციების პრეზენტაცია. ამ საკმაოდ შთამბეჭდადა ვი ღონისძიების ინიციატორი ისევ აპოლონ სილაგაძე იყო.

აკადემიკოსმა პილლონ სილაგაძემ
იძსტიტუტის საქმიანობა – სასწავლოლ
და სამეცნიეროც – განვითარების თვი
სეპრივად ახალ ეტაპზე აიყვანა. ეს იყო
სერიოზული საქმე, რომლის განხორც
ცილების პროცესი სირთულეებთან და
წინააღმდეგობებთან იყო დაკავშირე
ბული. შედეგი ისაა, რომ გვაქვს რეგის
ონბცოდნების პროფილის სასწავლო
სამეცნიერო ერთეული, სადაც ყვავის
ორიენტალისტიკა, როგორც სამეცნი
ერო და, ამავე დროს, გამოყენებითი
დარგი, რაზეც დღეს დიდი მოთხოვნი

ლებაა – დიპლომატია, გზნესი...
აპოლონ სილაგაძე საქართველოსა
და საზღვარგარეთ სხვადასხვა ენაზე
გამოქვეყნებული 150-ზე მეტი სამეცნი
ერო პუბლიკაციის ავტორია, ამათგან
35-მდე მონოგრაფია და წიგნია. მისი
კველა ნაშრომი, თვით კველაზე მცი
რე მოცულობის სტატიაც (ან შესავალ
წერილი და მისთ.), არის პრინციპულუ
სიახლის შემცველი – ეს არის მისი პუბ
ლიკაციების კველაზე გამორჩეული ნი
შანი.

აპოლონ სილაგაძე ქართველობის
გი და აღმოსავლეთმცოდნე იყო. თვით
თონ თვლიდა, რომ პრიორიტეტული
მისამისი მარწმ ქართველობობია იყო
მის სამეცნიერო ინტერესებში შედიოდა
და ლინგვისტიკა და ლიტერატურათ
მცოდნეობა, ლექსთმცოდნეობა, სოცი-
ოლინგვისტიკა, უურანისტიკა, ისტო-
რიოგრაფია და წყაროთმცოდნეობა
ნუმიზასტიკა, და ა.შ.

აპოლონ სილაგაძისეულ თეორია-ში პირველადაა განსაზღვრული ქართული ლექსის კანონზომიერი სისტემა (ბინარული სტრუქტურები საერთო ტიპისა $n + k$, სადაც $n \geq k$; მათი ოთხი იერარქიული დონე), დადგენილია კანონზომიერი დიაქტონია (ქართული ლექსისთვის რეალიზაციის ოთხი საფეხური, როდესაც მათი თანმიმდევრობა მიემართება სისტემის ოთხ დონეზე).

მოქმედი მთავარი სტრუქტურული წესის კანონზომიერ ტრანსფორმაციებს) აღდგენილია პირველისწინა (ფიქსირებულისწინა) საფეხური. და ა.შ. ბოლო წლებში განვავრცო მუშაობა და მოიცვა

აპოლონ სილაგაძე

ლი პოლიმეტრული ფორმა, როდესაც უნდა ყოფილიყო გამოყენებული იმ დროს გავრცელებული კველა სალექ-სო საზომი, ამავთროულად შემოიტანა სიახლე – ორმეტრიანი წყობა დამყა-რებული მაღალი და დაბალი შაირის ფაკულტატიურ მონაცემობაზე. ამის დასტურია ერთადერთი 20-მარცვლი-ანი სტროფი, რომელიც მკვლეობებს ხშირად გვიანდელ ჩანართად მიაჩნ-დათ სწორედ მისი 20-მარცვლიანობის გამო. ის, რაშიც ხედავდნენ კანონზო-მიერების დარღვევას, ა. სილაგაძემ აღიქვა, პირიქით, კანონზომიერებად, და სტროფის რუსთველურობის დამამ-ტკიცებელ არგუმენტად.

უურანისტრიკული კვლევებიდან სრულიად ინოვაციურია პოლონმ სილაგაძისეული კვალიფიკაცია უურანის ტექსტის შედეგენილობის ორპლანიანობის შესახებ; ასევე – უურანის გარითმვის სისტემის შესახებ.

ბოლო ჭლების განმავლობაში აპო-
ლონ სილაგაძე დაკავებული იყო სო-
ციოლინგვისტიკის საკითხებით. მას
ეკუთვნის სრულიად უზრიკალური ხედვა
არაბულში არსებული ჰეტეროგრაფი-
ის შესახებ (თვით ტერმინიც მოცემულ
კონტექსტში მისივე შეტანილია სამეც-
ნიერო მიმოქცევაში).

აკადემიკოს პაოლონ სილაგაძის
გაზრდილია ორიენტალისტთა რამდე-
ნიმე თაობა, რომლებიც უკვე მუშაობენ
საკუთარ მოწაფეებთან. მათ ახსოვთ,
თუ რა წელილი მიუძღვის ბატონ აპო-
ლონს მათ სპეციალისტებად ჩამოყა-
ლიბებაში. ზოგჯერ ფიცე, მაგრამ ყო-
ველთვის სამართლიანი პროფესიონალი-
ური გადასახლება არ მოხდება.

პერსაცეტიულ ახალგაზრდებს გზას უკალავდა მეცნიერებისკენ.

დიდად ეამაჟებოდა ბატონ აპოლონის სამეცნიერო უურნალი „ალმოსავლეთმცოდნეობაც“, რომელიც 2012 წელს მისი ინიციატივით დაარსდა.

აპოლონ სილაგაძე პოეტიც იყო. მისი ლექსების უმრავლესობა არა გამოქვეყნებული. სამწუხაროდ, ისინი ველარც გამოკვეულდება, რადგან ამ მართლაც არაორდინალურ პიროვნებას ეს ლექსები არასდროს არ ჩაუწერია. ის ლექსებს წერდა „ზეპირად“, გონებაში და საოცარი სიზუსტით იმახსოვრებდა. მათი წაკითხვა შეუძლებელი იყო (გამოიცა მხოლოდ მცირე ნაწილი). არსებობს მხოლოდ ზოგიერთი ასეთი ლექსის ელექტრონული ვერსია, საგან-გებოდ ჩაწერილი (არა მის მიერ), რათა შემდგომში შესაძლებელი ყოფილიყო მათ პუბლიკაციაზე ზრუნვაც. მაგრამ ეს საქმე დაუმთავრებელი დარჩა.

გარდა ყველა აფერი ზემოთქმულისა, აპოლონ სილაგაძე იყო საქართველოს უზენაესი საბჭოს პირველი მოწვევის დეპუტატი. საქართველოს ეროვნული დამოუკიდებლობის აქტის ხელმომწერი, რითაც დიდად ამაჟობდა. იყო, ასევე, საქართველოს პირველი საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩი არაბული.

სამყაროში.
აკადემიკოსი აპოლონ სილაგაძე
2017 წლის 25 ივნისის ღამეს გართა-
იცვალა. ეს იყო საჭირო ადამიანი, სა-
ჭირო ქართული უნივერსიტეტისთვის,
ქართველი სტუდენტებისთვის, ქართუ-
ლი მეცნიერებისთვის, ზოგადად – ქარ-
თული საქმისთვის.

ნინო ვაჟირაძე,
თსუ-ის ასოცირებული პროფესორი

